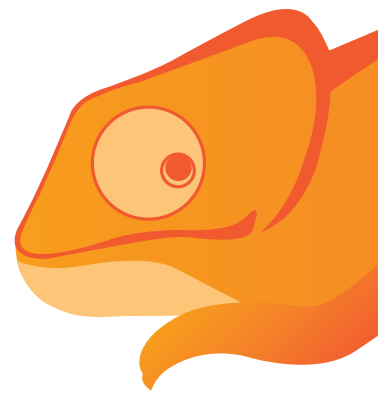

Mijn werkboek taal

Mijn voornaam:

Mijn familienaam:

Mijn straat en nummer:

Mijn stad of gemeente:

Mijn postnummer:

Heb ik thuis een e-mailadres?

Adreskaartje

Voornaam en
familienaam

Straat
en nummer

Postnummer
en gemeente
of stad

Mijn e-mailadres

oefening 1

Kleur de keerwoorden oranje en de spiegelwoorden blauw.

In deze rekken staan de dozen met sap naast de pils.

Kleine zus legt een slab en een lepel in de kast.

Mijn neven kopen een pijp op de voor.

Daar loopt Nestor snel de trap op naar het raam.

In de Taartstraat in Epe woont Reinier de Reder.

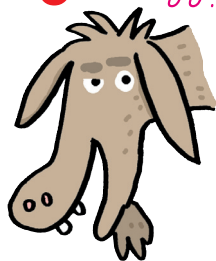
oefening 2

De letters van de keerwoorden en van de spiegelwoorden zijn door elkaar gehaspeld. Vorm het juiste woord en schrijf het in dit schema. Noteer in de tweede kolom woord en spiegelwoord.

rdeder/pliso/kjaka/rnener/srie/rkeker/drmoo/stpol		
keerwoorden	spiegelwoorden	
redder	pols	slop
kajak	stolp	plots
renner	reis	sier
rekker	droom	moord

oefening 3

bv.

Maak het woord langer door er telkens één letter aan toe te voegen.

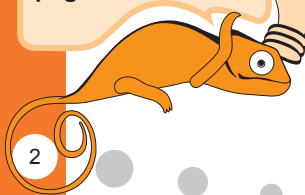
sik	aap	mes	zal
stik	raap	mest	zalf
strik	raapt	moest	zalft

oefening 4

Vorm de naam van een dier.

Gert IJ	Nol Fati	Uwe El
tijger	olifant	leeuw
Raf Gi	Ema Po	Odil Kork
giraf	poema	krokodil

Raadpleeg je Alfabeestje op pagina 71.

Lees deze beschrijving van een fietsroute.

de Dodengang, Diksmuide

De Frontzateroute

We stippelden een fietsroute uit vanuit Diksmuide. Deze route is meer dan de moeite waard. Ons vertrekpunt is aan de IJzertoren waar we direct naar knooppunt 49 fietsen. Aan dat punt fietsen we op de oude spoorwegbedding (Frontzate) richting Nieuwpoort. Met het zonnetje in de nek laten we ons 14 kilometer lang zachtjes meedrijven door de rugwind langs dit

heerlijke onverharde pad. Onderweg trappen we door Pervijze en Ramskapelle. Aangekomen in Nieuwpoort fietsen we richting vismijn en sluizen. Langs de vismijn zijn voldoende horecazaken om een koffiepauze in te lassen.

Aan knooppunt 9 kiezen we richting 10. Vanaf hier is het opnieuw puur genieten op een totaal nieuw fietspad langs het spaarbekken en de IJzer. Aan de Uniebrug gaan we naar de overzijde van de IJzer waar we weer op een nieuw verkeersvrij fietspad fietsen dat we blijven volgen tot aan de Schoorbakkebrug.

Veiligheid boven aan beide bruggen: men moet er nooit de grote weg over. Via nieuw aangelegde bruggetjes peddelen we onder de grote weg door, wat heel veilig is om met de kinderen te fietsen.

Iets voorbij Schoorbakke verlaten we de IJzer en toeren door de polders richting Diksmuide. Aan knooppunt 5 gaat de route richting Oud-Stuivekenskerke, nu Onze-Lieve-Vrouwhoekje. Vanaf dat kleine gehuchtje trekken we op een heel goed berijdbaar onverhard pad door de velden richting IJzer. Aan de IJzer rijden we rechtsaf richting IJzertoren. Onderweg fietsen we voorbij de Dodengang, die bekend staat voor zijn loopgraven. Je kunt die ook bezoeken. Fiets aan de brug in Diksmuide onder de brug door en zo kom je op een veilige manier weer bij de IJzertoren aan.

provincie en streek	West-Vlaanderen, de Westhoek
startplaats en afstand	de IJzertoren in Diksmuide, 34 km
wegdek en veiligheid	Langs de oude spoorwegbedding is het volledig onverhard. Onderweg zit er nog een stuk onverhard in, de rest is asfalt. De onverharde wegen zijn heel goed aangelegd. Rustige wegen, maar tijdens het hoogseizoen is het aan de vismijn in Nieuwpoort erg druk.
bezienswaardigheden	de IJzertoren, de Dodengang, de IJzer, de vismijn, de polders

naar een tekst op www.deleukefietsers.be

Foto: Toerisme Diksmuide, www.diksmuide.be

Beschrijf nu zelf een fietsroute. Je mag een route nemen die je kent of je mag je fantasie gebruiken. Verzamel eerst genoeg informatie en vul het schema in.

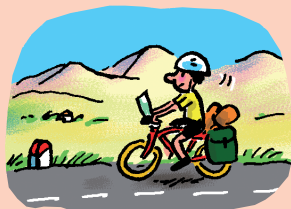
Mijn fietsroute

provincie en streek

startplaats en afstand

wegdek en veiligheid

bezienswaardigheden

De naam van mijn
fietsroute:

Onze woordkeuze:

Andere woorden voor
fietsen:

oefening 1

Duid onderwerp en persoonsvorm aan. Kleur de noodzakelijke zinsdelen **blauw**.

Vlaamse bouwvakkers / reïden / vorige maand / naar China.
ond. pr.

Ze / bouwen / een lange brug / over een stukje van de Gele Zee.
ond. pr.

Chinese ingenieurs / hebben / de bouwplannen /
ond. pr.

twee jaar geleden / ontworpen.

Wie / zal / dat / betalen?
ond. pr.

Schippers / vervoeren / de materialen / met hun vrachtschepen.
ond. pr.

oefening 2

bv.

Nadine/bewaart / haar souvenirs / in een blikken doos

De krokodil/verslindt / zijn prooi / met grote happen

De acteur/vertelt / een spannend griezelverhaal / in het bos

Dilan en Puk/dragen / elke zondag / een mooi pak

Ik/verkoop / lekkere pannenkoeken / aan de buren

Voeg minstens twee zinsdelen toe. Kleur de noodzakelijke zinsdelen **blauw**.

oefening 3

bv.

Bouw twee zinnen. Kies uit deze onderwerpen en werkwoorden. Je kunt zelf ook een onderwerp bedenken. Duid het onderwerp aan. Omkring de noodzakelijke zinsdelen.

onderwerpen: ik, Yasmina, Ezra en Rana, wij, een olifant ...

werkwoorden: zenden, aaien, beklimmen, lenen, tonen ...

• Deze zomer / zal / Yasmina / (die hoge berg) / beklimmen.

• Ezra en Rana / tonen / (hun reisfoto's) / aan hun vrienden.

Raadpleeg je Alfabeestje op pagina 110 en 111.

oefening 1

Luisterhouding!

bv.

oefening 2

Zet het nummer van elke alinea in de luistertekst bij het passende kopje. Geef de luistertekst daarna een passende titel.

8 Voeding	4 Leefwereld
5 Soorten	2 Uitzicht
3 De luis op reis	6 Levensduur
1 Waarom aandacht voor luizen?	7 Voortplanting
9 De gastheer of gastvrouw	

Titel: *De luis / Een luizenleven / Wat je moet weten over luizen / Een vervelende reisgezel: de luis*

Kruis aan wat van toepassing is.

	tekst 1	tekst 2
We horen de mening van iemand.		
We horen hoe geprobeerd wordt ons te overtuigen.		
We krijgen informatie met de bedoeling iets bij te leren.	X	X
Er wordt geprobeerd iemand iets te laten uitvoeren.		
Er wordt geprobeerd de luisteraar te vermaken.		

oefening 3

Vul het schema aan.

naam insect	<i>bij</i>	hommel	<i>wesp</i>
lichaam	<i>vrij slank</i>	<i>mollig en sterk behaard</i>	niet behaard
kleur	<i>bruinzwart</i>	zwart, oranje, wit	<i>geel-zwart of geel-bruin</i>
spontane steek zonder bedreiging	neen	<i>neen</i>	<i>ja</i>
seizoen	lente, zomer	<i>voorjaar</i>	<i>zomer, nazomer</i>
verlies van angel	bijna altijd	zelden	<i>gewoonlijk niet</i>
aantal poten	zes	<i>zes</i>	<i>zes</i>
omgeving	<i>op bloemen in het gras bijenkorf</i>		wespennest fruitbomen eetwaren kreupelhout of afval
voedsel	nectar en stuifmeel	<i>nectar en stuifmeel</i>	<i>allerlei</i>
grootte leefgroep	kolonie van 15 000 tot 60 000 dieren	kolonie van <i>50 tot 400 dieren</i>	een nest van <i>5000 dieren</i>
grootte dier	<i>1,5 cm lang</i>	<i>2,5 cm</i>	2 cm
Agressief?	<i>bij bedreiging</i>	bij aanraking of bedreiging	vooral op het eind van de dag en van de zomer
Wie loopt gevaar voor een steek?	<i>imkers en bloementelers</i>	bloementelers en onvoorzichtige kinderen	<i>iedereen</i>
Angel: v of m?	v	<i>v</i>	

oefening 1

Kijk in de tekst of zoek het trefwoord op in het woordenboek.

Kun jij zeggen wat het betekent? Noteer.

Hij wist hoe peilloos diep die afgrond is.

peilloos = heel diep

Hij draaide zich bruusk om.

bruusk = met plotse, korte bewegingen

Ze hoorde de bedekte bedreigingen.

bedekte bedreigingen = niet openlijk, maar toch duidelijk

Ze hoorde melk in een emmer stroelen.

stroelen = ruisend stromen

Er zat een koppige frons op Jérômes voorhoofd.

het voorhoofd fronsen is = tot rimpels samentrekken

Als iemand hem een strobreed in de weg legde, zou die ervan lusten.

iemand een strobreed in de weg leggen = iemand tegenwerken

in het bereiken van zijn doel

oefening 2

Geef het antwoord op de vragen over het verhaal.

Wie is de hoofdpersoon in het verhaal? Jérôme Faure

Wat is zijn belangrijkste doel? in het regionale skiteam komen

Waarom wil hij dat doel bereiken? Hij vindt dat hij goed kan skiën.

Wat is het probleem van de hoofdpersoon? Sommige mensen willen liever niet dat hij de skiwedstrijd wint en in het team komt.

tekstsoort *Helse afdaling*:

verzonnen tekst, verhaal

oefening 1

Woorden uit Suriname. Vul aan met een Nederlands synoniem.

Nederlandse woorden uit Suriname een Nederlands synoniem of verklaring

badslipper teenflipper

okseltruitje truitje zonder mouwen

tjappen de grond losmaken / het erf ontdoen van gras

dansmeestertje een vinkachtige vogel

oefening 2

Woorden uit het Afrikaans. Bedenk of zoek een Nederlands woord.

Afrikaans Nederlands

pyl pijl

huurmotor taxi

bergfiets mountainbike

afdelingswinkel grootwarenhuis

oefening 3

Dit zijn leenwoorden uit het Engels, Frans, Arabisch en Duits. Kruis aan uit welke taal ze komen. Je mag naslagwerken en/of internet raadplegen.

	Dit woord hebben we ontleend aan het			
	Engels	Frans	Arabisch	Duits
jaloers		X		
puzzel	X			
schmink				X
uniform		X		
almanak			X	
henna			X	
kameel			X	

Raadpleeg je Alfabeestje op pagina 114.

oefening 4

Ken je nog het Afrikaanse gedichtje van Totius 'Vergewe en vergeet'? Vertaal nu dit stukje naar het Nederlands. Lees eerst de tekst zachtjes hardop. Probeer het eerst eens zonder woordenlijst. Gebruik daarna voor de woorden waaraan je twijfelt de woordenlijst.

En eendag kom daarlanges
'n osseswa verby,
wat met sy sware wiele
dwars-oor die boompie ry.

*En op een dag komt daarlangs
een ossenwagen voorbij,
die met zijn zware wielen
dwars over het boompje rijdt.*

Wat is een sprookje?

Een **sprookje** is een kort volksverhaal met veel onnatuurlijke elementen. Het sprookje bevat **een les of moraal**. Het wil de luisteraar iets wijzer maken. Ze werden doorverteld en daarom zijn er naargelang van de streek waar ze verteld worden verschillende versies.

Oorspronkelijk waren de sprookjes bedoeld voor volwassenen. Tegenwoordig zijn het meestal verhalen voor kinderen om er iets uit te leren. Vaak is een sprookje een gevecht tussen **goed** en **kwaad**. En het sprookje **loopt meestal goed af**.

Het sprookje van de zevenmijlslaarzen

Het sprookje van de zevenmijlslaarzen is ook gekend als *Klein Duimpje en de reus*. Dit verhaal is opgetekend door de Fransman Charles Perrault. Die publiceerde in 1697 sprookjes in de bundel *Sprookjes van Moeder de Gans*. Ook sprookjes als *De gelaarsde kat*, *Doornrosje*, *Roodkapje* en *Assepoester* werden door Charles Perrault opgeschreven.

Er was eens een arme houthakker. Hij en zijn vrouw hadden zeven zonen. Ze waren erg arm. Er was hongersnood in het land en de houthakker en zijn vrouw vreesden dat ze allen gingen omkomen van de honger. Ten einde raad besloten ze om hun kinderen achter te laten in het bos. Ze hoopten dat iemand hen daar zou vinden en eten zou geven. Toen de houthakker en zijn vrouw dat op een avond samen besloten, lag het jongste zoontje, Klein Duimpje, nog wakker in zijn bed, omdat zijn maag knorde van de honger. Duimpje hoorde alles en stopte vlug steentjes in zijn zak. Toen de ouders met hun kinderen het bos in trokken, strooide hij de steentjes, zodat ze de weg naar huis zouden terugvinden. De volgende dag trokken de houthakker en zijn vrouw nog dieper het bos in met hun kinderen. Deze keerde strooide Klein Duimpje broodkruimeltjes. Maar de vogels pikten de kruimels op en Klein Duimpje en zijn broers konden de weg naar huis niet meer vinden. Ze dwaalden in het bos rond, tot ze in de verte een lichtje zagen branden. Het was een huisje en een vrouw deed open. De kinderen vroegen of ze mochten blijven slapen. De vrouw antwoordde dat het wel gevaarlijk was, omdat in het huis een reus woonde die de kinderen zou kunnen opeten. 'Verstop ons dan', zeiden de kinderen. Maar toen de reus thuiskwam, brulde hij: 'Ik ruik mensenvlees.' Hij ontdekte de kinderen, maar de vrouw smeekte hem om de kinderen niet op te eten, omdat ze te mager waren. 'Laat hen nog wat leven', smeekte de vrouw. 'Dat is goed', antwoordde de reus, geef hun goed te eten, zodat ze dik worden.' Toen de reus sliep, maakte Klein Duimpje zijn broers wakker en ze gingen er snel vandoor.

De reus was razend, toen hij ontwaakte. Hij nam zijn zevenmijlslaarzen en holde door het land om de kinderen te zoeken. Hij rustte op een rots en viel in slaap. Toevallig was dat de rots waarachter de kinderen zich hadden verstopt. Klein Duimpje trok de laarzen van de reus uit, deed ze zelf aan en de broertjes klemden zich aan hem vast. Met reuzensprongen liep Klein Duimpje naar huis. Toen de koning hoorde dat Duimpje zo vlug was met de laarzen, nam hij de jongen in dienst. Duimpje deed boodschappen voor de koning en verdiende geld, zodat het gezin geen honger meer moest lijden.

oefening 1

Vul het schema aan.

titel	Klein Duimpje en de reus
goed	<i>Klein Duimpje die zorg draagt voor zijn broertjes</i>
kwaad	<i>de reus, het opeten van mensen</i>
oplossingen	<i>- steentjes of broodkruimels strooien - de zevenmijlslaarzen gebruiken</i>
moraal of les	<i>Het kleine goede verslaat het grote kwaad. Wie niet sterk is, moet slim zijn.</i>
een gelukkig slot	<i>Duimpje zorgt dat het hele gezin geen honger meer heeft.</i>

oefening 2

Vul het schema aan.

titel	
goed	
kwaad	
oplossingen	zevenmijlslaarzen
moraal of les	
een gelukkig slot	

Lees de tekst. Markeer wat belangrijk is en vul het schema aan.

- 1 Markeer de titel van de tekst in het geel.
- 2 Markeer de kopjes van de tekst in het rood.
- 3 Markeer de hoofdgedachtezin in het groen.
- 4 Markeer de belangrijke woorden in het blauw.

In deze tekst is er enkel een duidelijke hoofdgedachtezin in de eerste alinea.

Het is handig als je in de verschillende alinea's dezelfde soort gegevens kunt terugvinden. Dat kan hier. Je kunt nog andere belangrijke woorden toevoegen.

thema van de tekst: Ontdekkingsreizigers in de Middeleeuwen

alinea 1

thema De Middeleeuwen, 500-1500

hoofdgedachte In de Middeleeuwen dacht men dat de aarde een platte schijf was.

belangrijke woorden Griekse wetenschappers: aarde rond geleerden vertelden dat aan zeevaarders zeevaarders op zoek naar nieuwe landen en fortuin

alinea 2

thema Marco Polo

belangrijke woorden datum: 1271

reis: Venetië → Peking
schreef een boek

alinea 3

thema

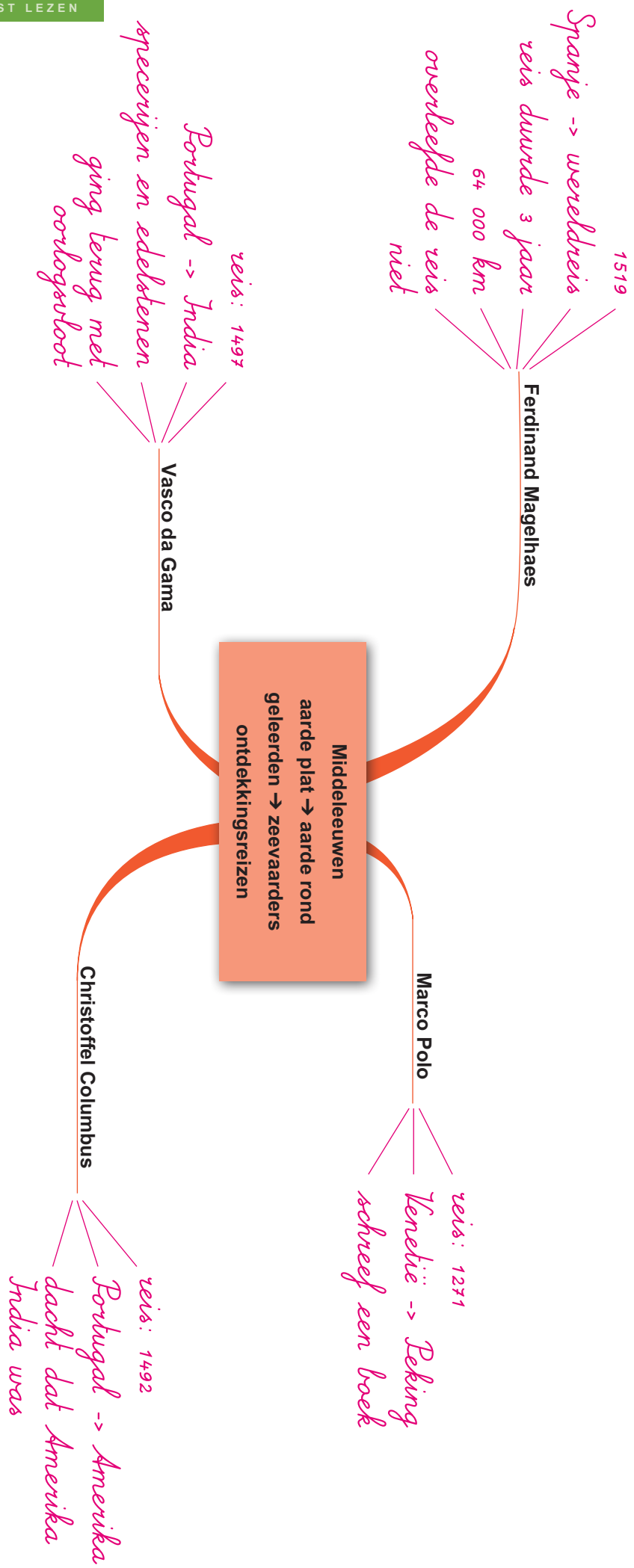
Christoffel Columbusbelangrijke woorden datum: 1492reis: Portugal → Amerikadacht dat Amerika India was**alinea 4**

thema

Vasco da Gamabelangrijke woorden datum: 1497reis: Portugal → Indiabracht specerijen en edelstenen meeging terug met een oorlogsvloot**alinea 5**

thema

Ferdinand Magelhaesbelangrijke woorden datum: 1519reis: Spanje → wereldreisreis van 64 000 km duurde 3 jaaroverleefde reis niet

tekstsoort Namen die klinken: zakelijke tekst

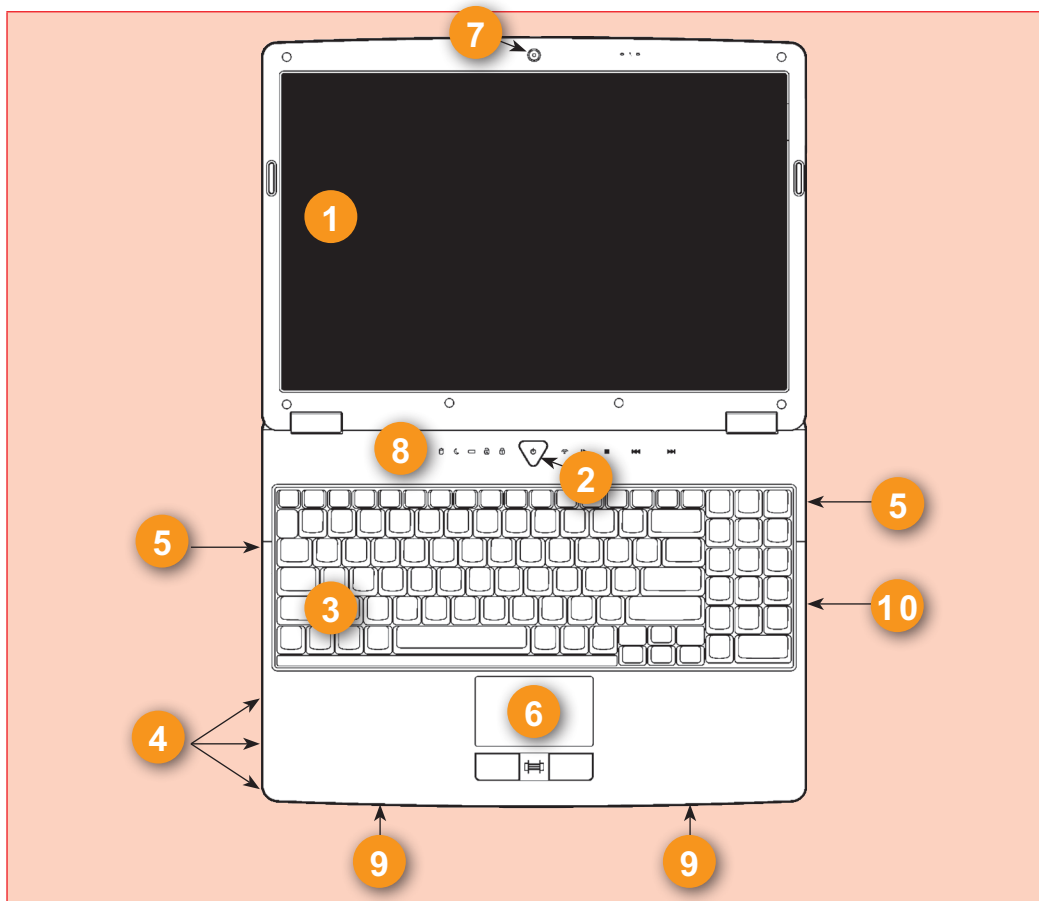
, tekst om te lezen

oefening 1

Luisterhouding!

Zet de onderdelen van de laptop bij het juiste nummer: on/off-toets, muisveld, toetsenbord, webcam, dvd-speler, verluchting, functielampjes, beeldscherm, USB-poorten, luidsprekers.

1 <u>beeldscherm</u>	6 <u>muisveld</u>
2 <u>on/off-toets</u>	7 <u>webcam</u>
3 <u>toetsenbord</u>	8 <u>functielampjes</u>
4 <u>USB-poorten</u>	9 <u>luidsprekers</u>
5 <u>verluchting</u>	10 <u>dvd-speler</u>

oefening 2

De laptop gebruiken: drie tips om niet te vergeten! Noteer.

- 1 De verluchtingsopeningen mag je niet afplakken.
- 2 Gebruik geen balpen of ander voorwerp om het muisveld te bedienen.
- 3 Leg nooit voorwerpen op de computer.

of Raak het beeldscherm nooit aan met je vingers of scherpe voorwerpen.

thema 6 stromen van letters en beelden

Neem de laptop nooit vast aan het beeldscherm.

Zoek het op. Noteer het antwoord en in welke tekst je het antwoord vindt.

	in tekst ...	het antwoord
Hoeveel boeken koopt het Vlaamse gezin gemiddeld?	1	4,5 boeken per jaar
Hoeveel boeken van Kiekeboe staan er in de top 20 van de boekenverkoop in Vlaanderen in 2007?	2	4
Hoeveel verkochte kinderboeken in 2007 zijn er 'fictie'?	5	44,5 %
Hoeveel exemplaren zijn er verkocht van het <i>Ketnet Doeboek 2</i> ?	4	16 331
Wie is de auteur van de strips van FC De Kampioenen?	2, 3	H. Leemans
Waarom moeten we niet bang zijn dat er minder gelezen wordt door kinderen?	1	Er werden veel meer kinder- en jeugdboeken verkocht.
Wie schrijft de boekjes van Sesamstraat?	4	Kathleen Amant
Welk soort boeken was er goed voor 28 % van de verkoop van kinder- en jeugdboeken in 2006?	5	prenten-liedjes
Welk woord gebruikt de schrijver voor de boeken van Harry Potter, S.O.S. Piet en <i>De vliegeraar</i> ?	1	de enige 'leesboeken'

tekstsoort *tekst 1*:

zakelijke tekst , nieuws

tekstsoort *tekst 2, 3, 4 en 5*:

zakelijke tekst , informatiebronnen

oefening 1

Omkring de woorden die verwijzen in deze tekst.

Hier lezen **jullie** nog een fragment over de lotgevallen van Kadiri.

'Beste ezel', sprak Kadiri. **We** hebben **je** raad nodig. **Het** is heel belangrijk.' De ezel keek vreemd op. Nog nooit had iemand **hem** raad gevraagd of 'beste ezel' genoemd ... De krokodil nam toen het woord en legde het probleem uit.

'Opeten', zei **hij** vastberaden. **Ik** moet de eerste betrouwbare mens op aarde nog tegenkomen. Kijk naar **mij**; **ik** word afgebeeld **mijn** hele leven lang al.'

Wat denk **je** van de reactie van **deze** ezel?

(uit *Het wreedste dier*, een bewerking van Joris Denoo)

oefening 2

Vul kolom 1 aan met drie gemarkeerde woorden uit 1. Kies minstens ook een voorbeeld voor kolom 3.

① woord	② verwijst naar dit woord in de tekst	③ verwijst naar dit woord buiten de tekst
<i>jullie</i>		<i>de lezers van de tekst</i>
<i>we</i>	<i>Kadiri en de krokodil</i>	
<i>hem</i>	<i>de ezel</i>	

bv.

oefening 3

Vul aan. Kies uit: hij, hun, ze, je, mij, zijn, zijn, je.

Verleden jaar in 1881 zijn ze hier gearriveerd.

Een jaar geleden heeft boer Regelbrugge zijn terrein afgebakend.

Hij heeft er bijna al zijn spaargeld in gestoken.

Hun eerste oogst heeft nauwelijks iets opgebracht.

Lucien maait het gras rond de boerderij.

'Als je daarmee klaar bent, mag je mij helpen bij het houthakken.'

(naar *De Nieuwe Wereld*, Luc Simoen, De Eenhoorn)

Raadpleeg je Alfabeestje op pagina 89 en 90.

oefening 4

Herschrijf de tekst. Vervang de vetgedrukte woorden door een woord dat verwijst.

Wat zit **Sonny** daar te lummelen, Sonny?

Sonny verveelt **Sonny**.

Sonny kan toch gaan spelen?

Wil **pa Sonny** huiswerk geven, pa?

Mijn vader dacht dat het een grap was.

Maar **Sonny** was nog nooit zo serieus geweest.

Sonny was geen gewone jongen.

Wat zit je daar te lummelen, Sonny?

Ik verveel me.

Je kunt toch gaan spelen?

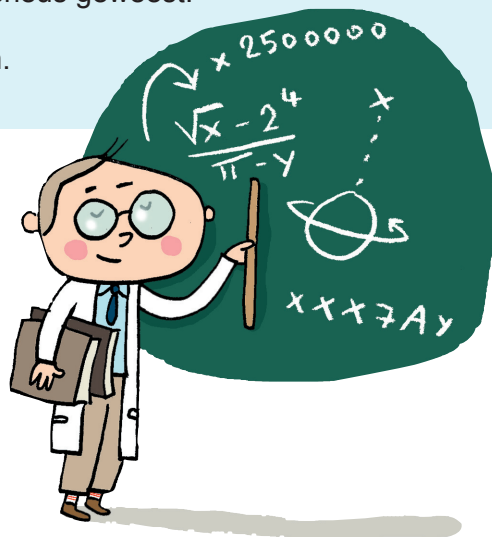
Wil je mij huiswerk geven, pa?

Mijn vader dacht dat het een grap was.

Maar ik was nog nooit zo serieus geweest.

Ik was geen gewone jongen.

(naar *Schoolmonsters*, Bavo Dhooge, Abimo)

oefening 1

Kleur de niet-noodzakelijke zinsdelen oranje.

Elke **weekdag** / maakt / de krantenredactie / een nieuwe krant.

Zij / bezorgen / **elke dag** / het nieuws / **in onze huiskamer**.

In het **redactielokaal** / wordt / **dagelijks** / de planning / vastgelegd.

De journalisten / kennen / hun opdracht.

oefening 2

bv.

Hana geeft Doris een krant. (wanneer?)

Hana/geeft/Doris/'s morgens/een krant.

Wij verbranden de oude kranten. (waar?)

Wij/verbranden/de oude kranten/in het haardvuur.

Hafsa en Farid snijden de wortelen. (waarmee?)

Hafsa en Farid/snijden/de wortelen/met een scherp mes.

Wie kan drie niet-noodzakelijke zinsdelen toevoegen?

Jokke en Milan hebben de kangoeroe gevangen. (waar? waarmee? hoe?)

In het natuurpark/hebben/Jokke en Milan/heel voorzichtig/de kangoeroe/gevangen/met een fijn net.

oefening 3

bv.

Maak een zin met het werkwoord. Zorg dat er minstens één niet-noodzakelijk zinsdeel in staat.

verslinden *Tijdens de vakantie/verslindt/Marthe/heel veel boeken.*

vragen *Siebe/vraagt/poetsief/een snoepje/aan mama.*

oefening 4

bv.

Bouw een zin met één noodzakelijk en twee niet-noodzakelijke zinsdelen.

Elke morgen / drinkt / Matteo / verse melk / in de keuken.

Raadpleeg je Alfabeestje op pagina 112.

oefening 1

Jouw voornaam

Wat is jouw voornaam? _____

Op deze website **www.permesso.be** kun je kijken hoeveel mensen er nog jouw voornaam hebben in België. Zoek het op en druk het resultaat voor jouw naam af. (Je kunt het hier kleven.) Bespreek eerst met de leerkracht welk e-mailadres je gebruikt.

oefening 2

Hoeveel naamgenoten werden er in jouw geboortejaar geboren? _____

Jouw familienaam

Wat is je familienaam? _____

Op deze website **www.permesso.be** kun je kijken hoeveel mensen met jouw familienaam in België leven. Je kunt een kaart afdrukken waarop je ziet waar de mensen met jouw familienaam wonen. Druk die kaart af en kleef die hier. Bespreek ook hier eerst met de leerkracht welk e-mailadres je gebruikt.

In welke provincie wonen de meeste naamgenoten van jou?

Daar wonen er tussen de _____ en _____ naamgenoten.

oefening 1

Markeer de woorden die verwijzen.

Ons toetsenbord kan gevaarlijk zijn. **Dat** heeft een Brits onderzoeker bewezen. **Hij** en **zijn** medewerkers onderzochten de toetsenborden in een kantoor. **Zij** vonden bacteriën **die** ziektes kunnen veroorzaken. **Wat** is daarvan de oorzaak? Vooral eten aan het bureau is de boosdoener. **Onze** voedselresten bevorderen de ontwikkeling van bacteriën. **Je** handen niet wassen is ook een belangrijke oorzaak van besmetting. **Wie** zal vanaf vandaag meer op de hygiëne letten? **Wij** allemaal!

oefening 2

bv.

Kies vier gemarkeerde woorden uit oefening 1. Noteer ze in de eerste kolom. Noteer in de tweede kolom naar wie of wat dat woord verwijst.

Dit woord	verwijst naar ...
<i>ons</i>	<i>van de lezers</i>
<i>dat</i>	<i>Ons toetsenbord kan gevaarlijk zijn.</i>
<i>hij</i>	<i>een Brits onderzoeker</i>
<i>wat</i>	<i>vragen naar iets</i>

oefening 3

Vul aan.
Kies uit: mijn, zijn, hij, hij, welk, jij, onze.

Mijn broer speelt klarinet. *Hij* oefent elke dag boven op zolder.
Elk weekend speelt *hij* mee in *onze* dorpsharmonie.
Zijn klarinet is van de beste kwaliteit.
Welk instrument kun *jij* bespelen?

oefening 4

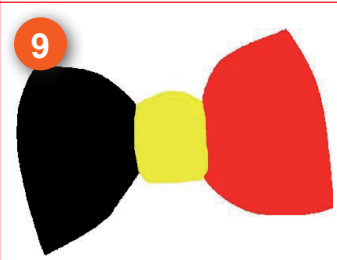
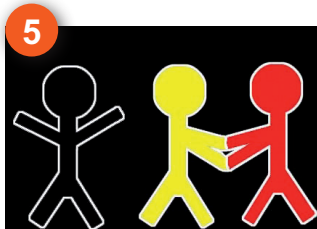
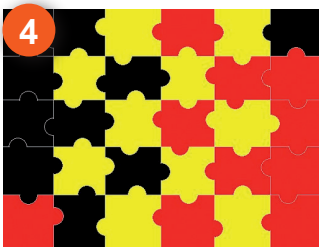
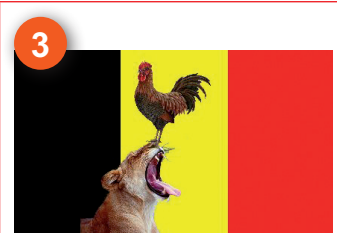
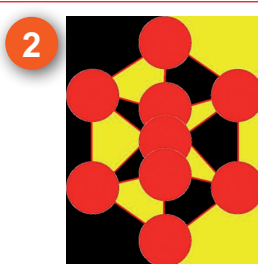
bv.

Schrijf een zin waarin je deze woorden gebruikt.

ik - ons *Ik nodig je uit op ons huwelijksfeest.*
wie - jou *Wie zal jou vergezellen?*

Raadpleeg je Alfabeestje op pagina 89 en 90.

België bevlagd!

Ik kies voor vlag

Ik kies voor vlag

Lees de tekst. Markeer wat belangrijk is en vul het schema aan.

Markeer enkel de
allerbelangrijkste
woorden.

- 1 Markeer de titel van de tekst in het geel.
- 2 Markeer de kopjes van de tekst in het rood.
- 3 Markeer de hoofdgedachtezin in het groen.
- 4 Markeer de belangrijke woorden in het blauw.

thema van de tekst: Het schrift

aline 1

thema Wanneer?

hoofdgedachte Tussen de grotschilderingen van de eerste mensen en ons toetsenbord van de computer zit een heel verhaal.

belangrijke woorden vele eeuwen voor Christus -> al tekenend
later -> symbolen en tekens
alfabet: Grieken -> Romeinen -> wij

aline 2

thema Hoe?

hoofdgedachte Om te schrijven heb je ook schrijfgerei nodig.

belangrijke woorden vroeger: kleitablet en spijkerschrift, inkerwingen, papyrus
Egyptenaren -> papier (papyrus)/Chinezen -> papier (houtpulp)
wij: perkament (dierenhuiden) -> papier
boeken: letter per letter overschrijven -> boekdrukkunst
met blokjes voor letters -> computer (einde 20e eeuw)

alinea 3

thema

Waarom?

hoofdgedachte

We hebben het schrift nodig.

belangrijke woorden

*vroeger: spreken, eenvoudige tekens en getallen op kerfstok, knopen of afbeeldingen
meer mensen, grotere afstanden -> afspraken opschrijven***alinea 4**

thema

Wie?

hoofdgedachte

Je vergist je als je denkt dat iedereen schrijft.

belangrijke woorden

*westen -> begin 20e eeuw -> leerplicht
andere werelddelen -> nog veel analfabeten
bij ons -> 1/7 volwassenen moeite met lezen en schrijven***alinea 5**

thema

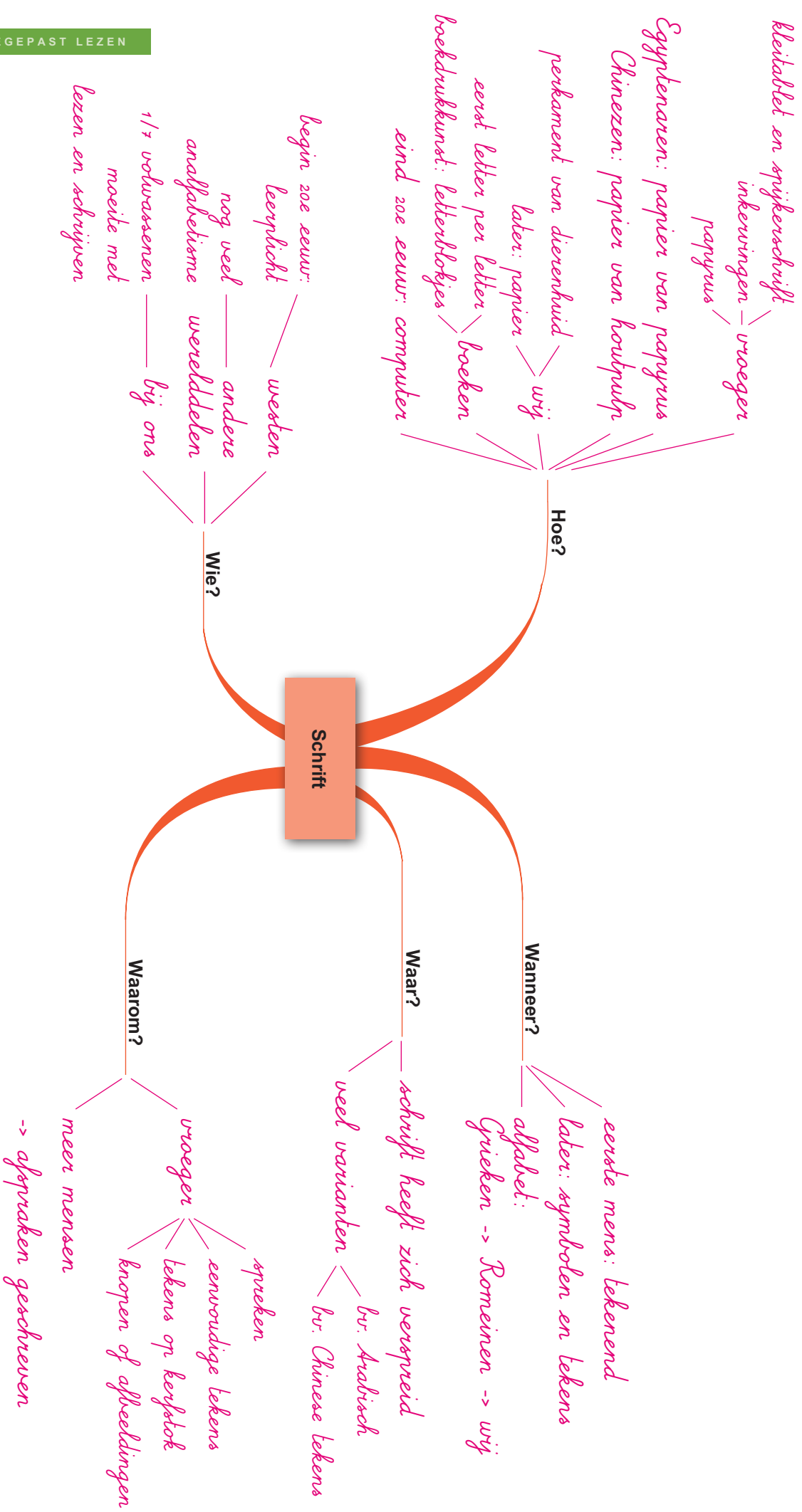
Waar?

hoofdgedachte

Eeuwenlang heeft het schrift zich verder ontwikkeld en verspreid.

belangrijke woorden

veel varianten bv. Arabisch, Chinese tekens of karakters ...

tekstsoort Zonder schrift zou **SCHRIFT** hier niet staan: zakelijke tekst, tekst om te leren

oefening 1

De identiteitskaart van Pieter Bruegel

Naam: Bruegel (de Oude)

Voornaam: Pieter

Geboorteplaats: omgeving Eindhoven

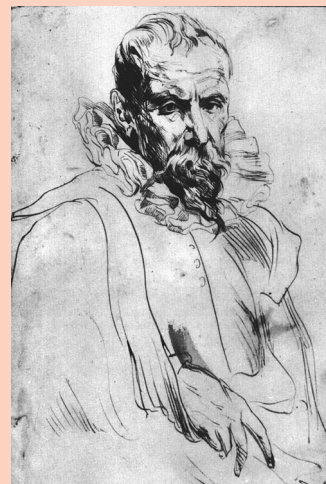
Geboortejaar: 1525

Plaats van overlijden: Brussel

Jaar van overlijden: 1569

Bijnaam: Boeren-Bruegel

Identiteitskaart

oefening 2

Geef de naam van deze schilderijen.

Jagers in de sneeuw

Boerenbruiloft

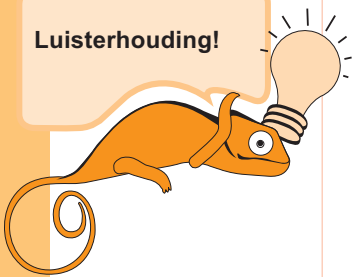
Boerendans

oefening 3

Kruis aan: is deze uitspraak over Bruegel een feit of een mening?

	feit	mening
Boeren-Bruegel is de bijnaam van de beroemde schilder.	X	
Volkse Bruegel zou juister zijn als bijnaam.		X
Kunstkenners vermoeden dat Pieter Bruegel de Oude een somber man was.		X
Op schilderijen als <i>Boerenbruiloft</i> en <i>Boerendans</i> lacht geen enkele figuur.	X	
Bruegel heeft amper tien jaar intensief geschilderd.	X	
We vermoeden dat de oogst binnen is.		X
Bruegel heeft ongeveer vijftig werken geschilderd.	X	

Luisterhouding!

oefening 4

Zet het nummer van jullie spreuken op de juiste plaats in het schilderij.

oefening 1

Zoek het op. Kruis en/of vul aan.

	Spijker	Irishof	GITOK
Aanspreking naar een zesdeklasser?	☐ neen ☒ ja, hoe? <i>Hoi zesdejaars</i>	☒ neen ☐ ja, hoe?	☒ neen ☐ ja, hoe?
Geef enkele speciale activiteiten in de school, indien vermeld.	<i>theater, schoolblad, leerkrachten- feest ...</i>		<i>sneeuwklassen, ontmoetings- dagen, zeeklassen ...</i>
adres	<i>Lindendreef 37 2320 Hoogstraten</i>	<i>Streeppstraat 16 2950 Kapellen</i>	<i>Kapellen- steenweg 501 2920 Kalmthout</i>
datum opendeurdag	<i>20 april</i>	<i>20 en 21 maart 2009</i>	
Wanneer kun je inschrijven?	<ul style="list-style-type: none"> - alle werkdagen: 9-17 u. - 1-10/07 en 18-31/08: 9-12 u. en 13-18 u. - na afspraak 	<i>op de info- en inschrijfdagen of op een andere dag</i>	
Krijg je een lesrooster van eerste SO?	☐ ja ☒ neen	☐ ja ☒ neen	☒ ja ☐ neen
Krijg je info over hoe je ernaartoe kunt?	☐ ja ☒ neen	☐ ja ☒ neen	☒ ja ☐ neen
Hoe kun je extra informatie krijgen?	<ul style="list-style-type: none"> - mailen - bellen - faxen - website bekijken 	<ul style="list-style-type: none"> - naar de school gaan - website bekijken - bellen 	<ul style="list-style-type: none"> - bellen - faxen - website bekijken

oefening 2

Vul aan.

Wat is de bedoeling van de schrijver van deze folders? leerlingen en ouders overtuigen om voor die school te kiezen

Welke middelen gebruiken de schrijvers om het doel zo goed mogelijk te bereiken? leuke foto's tonen, speciale activiteiten vermelden, de troeven van de school vermelden ...

Welke folder spreekt jou het meest aan? _____

Waarom? _____

Welke folder spreekt je het minst aan? _____

Wat zou je eraan veranderen? _____

Wat is het effect van deze tekst op jou? _____

In welke situatie zit de lezer van de boodschap? _____

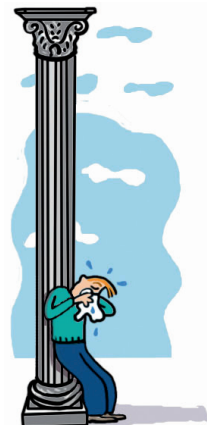
tekstsoort folders secundaire scholen:

zakelijke tekst, uitnodigende tekst

oefening 1a

Zet de synoniemen bij elkaar.
Kies uit: deksel, zuil, overeind, smart, klep, einde, rechtop, verdriet, slot, pilaar.

woord	synoniem
<i>deksel</i>	<i>klep</i>
<i>zuil</i>	<i>pilaar</i>
<i>overeind</i>	<i>rechtop</i>
<i>smart</i>	<i>verdriet</i>
<i>slot</i>	<i>einde</i>

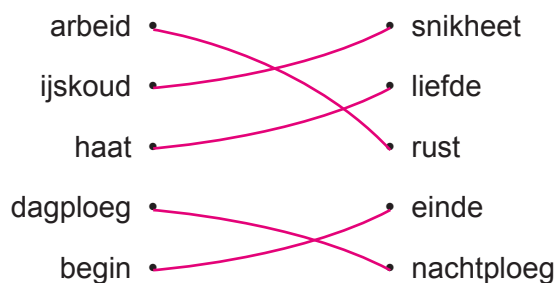
oefening 1b

Geef twee synoniemen. Het werkwoord met de sterkste betekenis schrijf je in de laatste kolom. Kies uit: stappen, trillen, regenen, slapen, marcheren, daveren, plenzen, maffen.

kuieren	<i>stappen</i>	<i>marcheren</i>
schudden	<i>trillen</i>	<i>daveren</i>
miezeren	<i>regenen</i>	<i>plenzen</i>
doezelen	<i>slapen</i>	<i>maffen</i>

oefening 2a

Verbind het woord uit de eerste kolom met zijn tegengestelde in de tweede kolom.

oefening 2b

Maak vier samenstellingen met tegengestelde woorden.

Raadpleeg waar nodig je woordenboek.

leed, kwaad, zee, vermaak, aardig, broek, land, rok

leedvermaak

zeeland

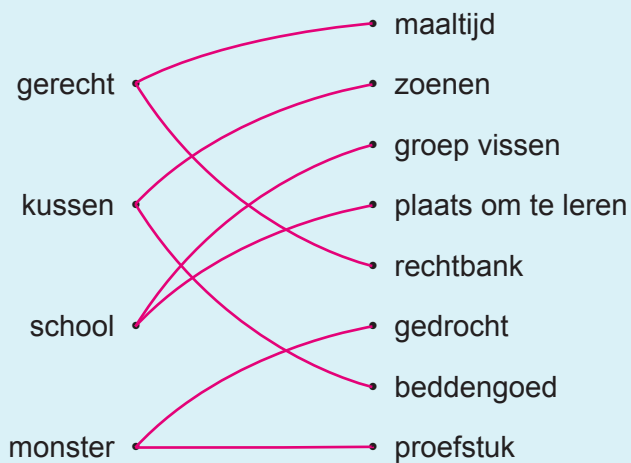
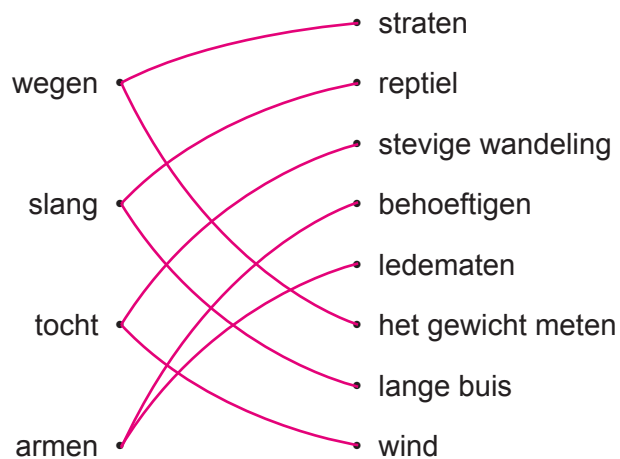
kwaadaardig

broekrok

oefening 3

Verbind de woorden met twee passende betekenissen.

Raadpleeg
waar nodig je
woordenboek.

oefening 1

Kunstenaars getuigen over hun kunstwerk. Ze vertellen welke informatie of indrukken wij uit het kunstwerk kunnen halen.

Dit is een kunstwerk van Karin De Vylder, geboren in Bonheiden.

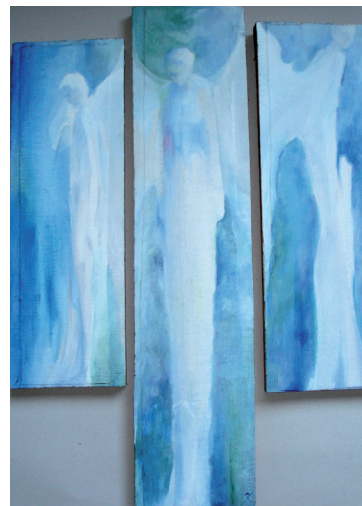
Karin is lerares aan een kunstacademie en geeft ook advies over vormgeving en kleuren.

Hiernaast zie je haar kunstwerk.

Karin maakte een drieluik. Het heet 'Engelen'.

Karin vertelt welke indrukken zij wilde weergeven in haar kunstwerk.

'Ik heb nog nooit een engel gezien. Het boek waarop ik mij gebaseerd heb is de Bijbel. Daarin worden engelen beschreven als gezanten van God. Zij voeren Gods bevelen uit. Ze dienen, strijden en beschermen.

In dit drieluik zie je drie engelen afgebeeld. De middelste engel is ingetogen en vol respect. De linkse staat als beschermer van het tafereel. Aan de rechterkant zie je een engel die lijkt te twijfelen, als was hij een mens.'

Dit werk is van Alex Verhaeven. Alex is geboren in Gent.

Hij is leraar tekenkunst aan de academie van Hoogstraten (IKO) en leraar schilderkunst in de strafinrichting van Merksplas.

www.verhaevenalex.be

Het werk van Alex Verhaeven is acryl op doek. Het is 120 op 160 cm groot. Lees hierna hoe Alex zijn werk beschrijft.

'Het is een realistische weergave van de werkelijkheid. Een paar flessen met een doos op een tafeltje voor een raam.

De flessen die veel licht en kleur uitstralen (warme tinten) zijn een groot contrast met het grauwe blauwgrijze van de omgeving (koude tinten).

De doos op de voorgrond komt zwaar en mysterieus over. Wat zit erin? Koekjes, een schat? Terwijl de flessen licht en tintelend zijn en een soort familie vormen.'

oefening 2

Je ziet hier drie kunstwerken. Kies een werk en beschrijf hoe je het ziet of aanvoelt. Laat je fantasie werken.

A kunstwerk bloemencorso
Loenhout

B werk van
Alex Verhaeven

C werk van
Nicole Boden

Ik kies voor kunstwerk . Ik beschrijf het kunstwerk.

Ik geef het kunstwerk deze naam: _____

oefening 1

Verdeel in zinsdelen. Duid onderwerp en persoonsvorm aan. Kleur de niet-noodzakelijke zinsdelen oranje.

In het Hallerbos / bloeien / de narcissen.
pv. ond.

Die gele bloemenvelden / zijn / prachtig.
ond. pv.

Morgen / wandelen / we / langzaam / langs de mooiste plekjes.
pv. ond.

Dat / wordt / leuk.
ond. pv.

Met de gsm / vertellen / we / onze belevenissen / aan Freia.
pv. ond.

oefening 2

bv.

ik zend

Ik / zend / een bericht / naar Lisa.
ond. pv.

wij zijn

Wij / zijn / altijd / opgewekt.
ond. pv.

zij plukken

Zij / plukken / appels / in de boomgaard.
ond. pv.

jullie schenken

Jullie / schenken / een mooi bedrag / aan hen.
ond. pv.

oefening 3

Kleur de niet-noodzakelijke zinsdelen oranje.

Achter het grasveld / ontluiken / de eerste lentebloemen.

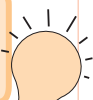
De mol / graaft / snel / een hol / onder onze worteltjes.

Is / de mol / een nuttig diertje?

's Nachts / kruipen / de naaktslakken / op onze bloemen.

Opa / toont / trots / een superui / aan zijn buurman.

Raadpleeg je Alfabeestje op pagina 104-112.

oefening 1

Zoek het op in de tekst en noteer over wie of wat het gaat.

Ik wist niet dat op vakantie gaan zo lang duurde.

Ik = Frederik, de verteller

We hebben al alle liedjes gezongen die we kennen.

We = Frederik en Roderick

Ik ben bang dat we in het water rijden.

Ik = mama

Het is hier zo open.

hier = waar mama, papa, Frederik en Roderick rijden

Ik zie dat ze echt bang is. / Ik zie echte angst in haar ogen.

Ik = Frederik, de verteller

En dat gaat zes weken op een eiland wonen.

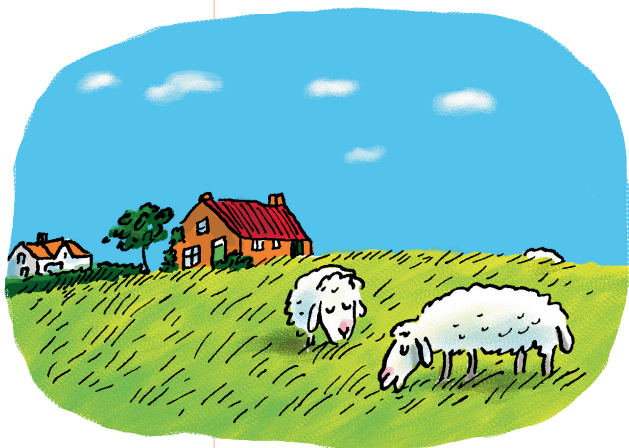
Dat = mama

Daar staat een man met zijn armen te zwaaien.

Daar = aan de veerboot

Maar volgend jaar doe ik het echt.

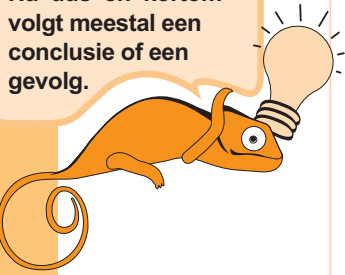
Het = met een moestuin beginnen

oefening 2

bv.

Na 'dus' en 'kortom' volgt meestal een conclusie of een gevolg.

Vul aan. Zorg dat je zinnen kloppen bij het verhaal.

We gaan op vakantie naar een eiland. Dus moeten we de veerboot nemen.

De baby wordt dood geboren. Dus iedereen is heel verdrietig.

De 'voor deur' van de boot gaat open. Dus kunnen we van de boot rijden.

Mama en papa zijn al eerder in het huis geweest. Dus weten ze perfect hoe ze ernaartoe moeten rijden.

Het gaatje in de heg is dun. Dus je moet je heel fijn maken om erdoor te kunnen.

Een voortuin met veel bloemen en een grote berenklaauw voor het raam. De bruidssluier met zijn witte trosjes is tot op de eerste verdieping geklommen.

Kortom, de tuin en het huis zien er heel aantrekkelijk uit.

Op de tafel staat er koffie, thee, limonade, vers fruit en verschillende warme koekjes.

Kortom, we zullen onze buikjes kunnen vullen.

Na 'kortom' volgt meestal een samenvatting.

tekstsoort Een gat in de heg:

verzonnen tekst, verhaal

oefening 1

Baken de zinsdelen af. Duid onderwerp en persoonsvorm aan. Kleur de niet-noodzakelijke zinsdelen oranje.

Gerben / vertelde / een prachtig sprookje / aan de kleuters.
ond. pv.

Vlaamse gaan / blijven / knappe vogels.
ond. pv.

Straks / gaat / Calvin / een duiventil / bouwen / in de achtertuin.
pv. ond.

De rekening / bedraagt / dertig euro.
ond. pv.

Veronica / hoopt / op een nieuwe fiets.
ond. pv.

oefening 2

Duid onderwerp en persoonsvorm aan. Baken de zinsdelen af. Kleur de niet-noodzakelijke zinsdelen oranje.

Raoul / timmert / een stapelbed / op de zolder van oma.
ond. pv.

Met een zaklamp / zoekt / Renzo / een schuilplaats.
pv. ond.

Gisteren / lag / het boek / op mijn tafel.
pv. ond.

Morgen / moet je / die step / teruggeven / aan Wilmar.
pv. ond.

Langzaam / wandelt / Tatjana / naar het speelbos.
pv. ond.

oefening 3

Vul aan tot een correcte Nederlandse zin. Baken de zinsdelen af. Kleur de noodzakelijke zinsdelen blauw.

bv.

Manu / is / heel blij.

Casper en Cornelia / toon / het nieuwe boek / aan hun

vrienden.

Raadpleeg je Alfabeestje op pagina 104 en 112.

oefening 1

oefening 2

Zet boven de passende kolom: feit, mening.

Koppel de passende mening aan het juiste feit. Trek een lijn van de linker- naar de rechterkolom.

feit

In het rusthuis van Sint-Katharina-Lombeek werd Mieke Schrijvers op 3 februari honderd jaar. Het personeel zette haar in de bloemetjes.

Op zaterdag is er de eerste voorstelling van 'De kersentuin', gespeeld door de plaatselijke toneelkring. Kaarten kun je bestellen aan de balie van het cultuurcentrum of op het nummer 032/34 56 78.

Zestig kilometer Australisch strand is uitgeroepen tot rampgebied. Er is veel olie aangespoeld, nadat een schip in een storm zijn containers verloor. Een container sloeg een gat in de romp van een olietanker.

Wie een bad neemt, gebruikt gemiddeld honderd tot tweehonderd liter water. Wie een douche neemt, bespaart, want dan heeft men slechts vijftig tot tachtig liter water nodig.

Uit een onderzoek aan de universiteit van Gent blijkt dat een op de vijf jongeren de controle verliest op zijn eetgedrag en te veel chips, cola en chocolade eet.

In de buurt van de Egyptische stad Caïro hebben archeologen een grafombe ontdekt met 30 mummies. Het graf is 2600 jaar oud.

mening

Toch neem ik vaak een bad. In het warme water liggen vind ik zalig en ontspannend. Het waterverbruik neem ik er graag bij.

Dat toneelstuk kon mij niet boeien. Ik vond de dialogen niet interessant. Ook de kleding van de acteurs was erg matig.

Ik weet dat veel tussendoortjes ongezond zijn, maar ik vind ze zo lekker. Ik twijfel: zou het echt zo slecht zijn?

Laat die mummies toch met rust. Graftombes openbreken is grafschennis. Laat die mensen in vrede rusten.

Da's toch straf om zo oud te worden. Ik vraag me af hoe je je dan voelt als je zo oud wordt. Ik denk dat je zo veel te onthouden hebt dat je heel veel vergeet.

Milieurampen op zee vind ik heel erg. Men zou alles moeten doen om ze te vermijden, maar nu gebeurt het omgekeerde. Om de grotere winsten te boeken nemen veel reders het niet zo nauw met de veiligheid van hun schepen.

oefening 3

Hieronder lees je enkele feiten. Schrijf er jouw mening over.

In de Augustijnslei vloog een vrachtwagen uit de bocht en reed te pletter tegen de muur van café De Zonnebloem. Er waren geen klanten in het café. De chauffeur werd bevrijd door de brandweer. Hij was in slaap gedommeld.

Mijn mening: _____

Onze school deed mee aan de Dikketruiendag. Zo willen we de aandacht vestigen op het klimaatprobleem. We ijveren mee om de Kyoto-norm te halen. Dat is een overeenkomst om de uitstoot van broeikasgassen (CO₂) te verminderen.

Mijn mening: _____

Na een klacht van de burens trok de politie naar een man in de Stoeltjesstraat. Daar troffen ze in een vervallen schuurtje vier verwaarloosde kangoeroes aan. De politie verwittigde de dierenbescherming die de dieren kwam ophalen.

Mijn mening: _____

Deze alinea's hebben geen echte hoofdgedachten.

Lees de tekst. Markeer wat belangrijk is en vul het schema aan.

1 Markeer de titel van de tekst in het geel.

2 Markeer de kopjes van de tekst in het rood.

3 Markeer de hoofdgedachtezin in het groen.

4 Markeer de woorden in het blauw.

Bij elk museum komt ongeveer dezelfde informatie voor.

thema van de tekst: *Musea in Vlaanderen*

alinea 1

thema

Het Provinciaal Archeologisch Museum Ename

belangrijke woorden contactgegevens: *Lijnwaadmarkt 20 - 9770 Oudenaarde -*

www.ename974.org - 055 30 90 40

opening : *1998*

onderwerp : *de Enaamse leefgemeenschap vanaf de vroege middeleeuwen*

wetenschappers : *archeologische site*

voor kinderen : *tijdsdetective*

bezoekers : *20 000 per jaar*

subsidies : *provincie Oost-Vlaanderen*

alinea 2

thema

Het Museum voor Natuurwetenschappenbelangrijke woorden contactgegevens: Vautierstraat 29 - 1000 Brussel -www.natuurwetenschappen.be - 02 627 42 27opening : meer dan 160 jaar geledenonderwerp : tonen wat onze knappe koppen hebben ontdektvoor kinderen : educatieve dienst legt ingewikkelde zaken uitsubsidies : federale staat

alinea 3

thema

Het Koninklijk Museum voor Midden-Afrikabelangrijke woorden contactgegevens: Lewensesteenweg 13 - 3080 Zewuren -www.africamuseum.be - 02 769 52 11opening : 1900onderwerp : de mensen, de geschiedenis, de landen en de dieren van Afrikawetenschappers : 70-tal wetenschappers ondersteunen Afrikaanse musea en helpen bij de ontwikkeling van de bevolkingsubsidies : federale staat en sponsors

alinea 4

thema

Het Speelgoedmuseumbelangrijke woorden contactgegevens: Nekkerspoelstraat 21 - 2800 Mechelen -www.speelgoedmuseum.be - 015 55 70 75onderwerp : speelgoed vroeger en nu, hier en elders
in alle soorten en matenbezoekers : 80 000 per jaarsubsidies : stads- en provinciebestuur en sponsors

:

:

alinea 5

thema

Het Gallo-Romeins Museum Tongerenbelangrijke woorden contactgegevens: Kielenstraat 15 - 3700 Tongeren -www.galloromeinsmuseum.be - 012 67 03 30onderwerp : wereld van het verre verleden, leven
van de mens van de prehistorie tot en met de
Romeinse periodevoor klassen : interactieve rondleidingen en workshops

:

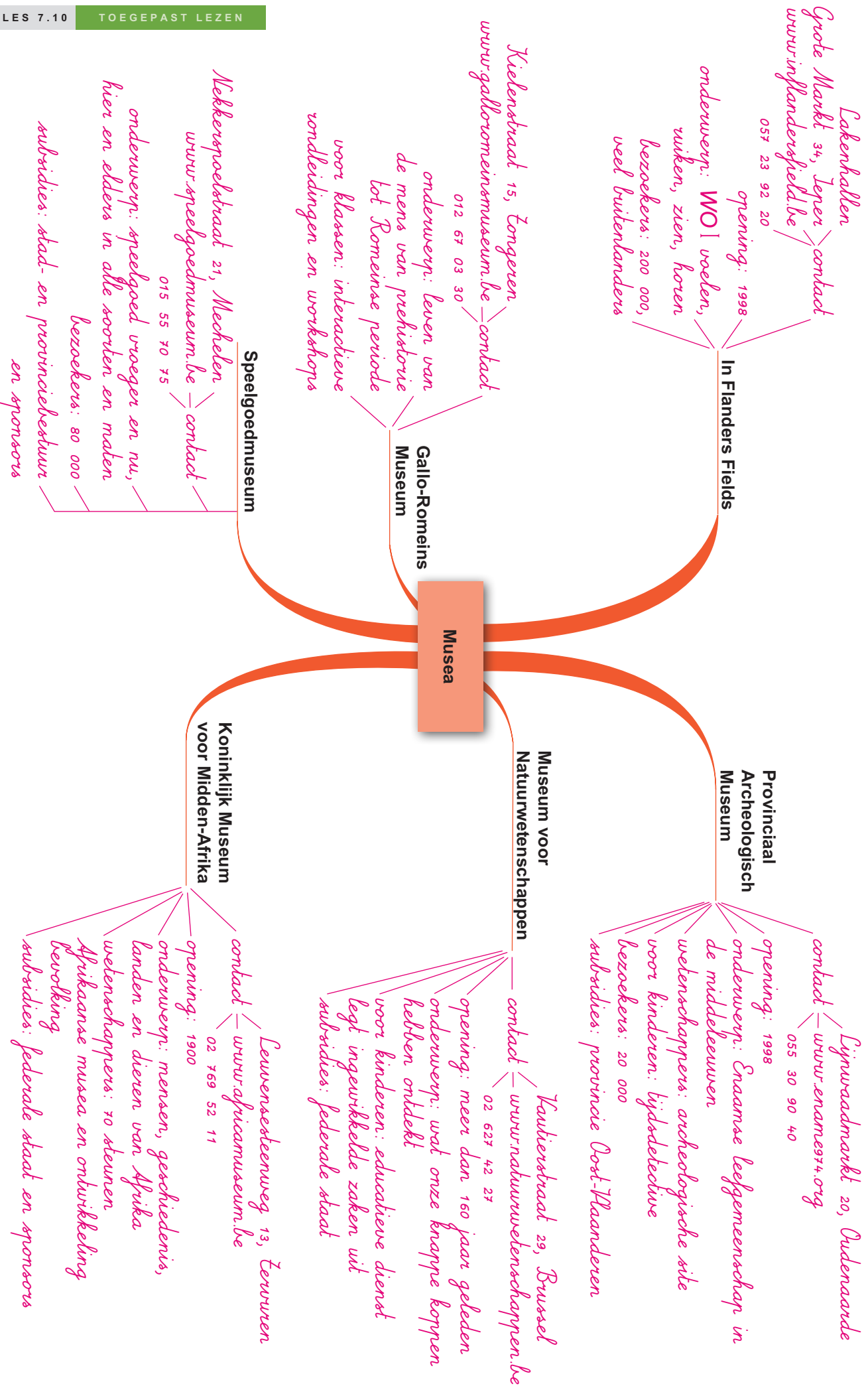
alinea 6

thema

*In Flanders Fields*belangrijke woorden contactgegevens: *Lakenhallen Grote Markt 34 - 8900 Leper**www.inflandersfields.be - 057 23 92 20**opening : 1998**onderwerp : Eerste Wereldoorlog voelen, ruiken, zien, horen**bezoekers : 200 000 per jaar, ook veel buitenlanders*

:

:

tekstsoort Een museum is meer dan een stel kasten vol oude spullen: zakelijke tekst, tekst om te leren

oefening 1

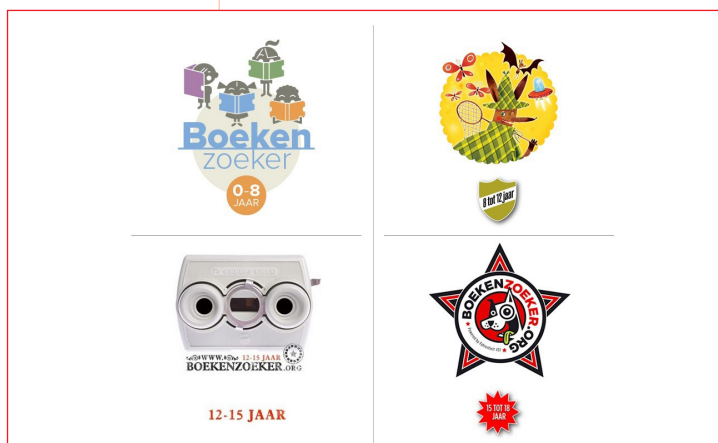
Boeken zoeken met www.boekenzoeker.org

Ben je op zoek naar een goed boek, dan kan de boekenzoeker je helpen. Straks ga je op verkenning op de website. Maar als je inschrijft op de website, kun je misschien nog boeken winnen. We helpen je een beetje.

Let op, je hoeft dit niet te doen. Je kunt de website ook gebruiken zonder in te loggen.

Als je geen mailadres hebt, vraag dan het klasadres aan meester of juf.

Hoe moet ik mezelf registreren op de website?

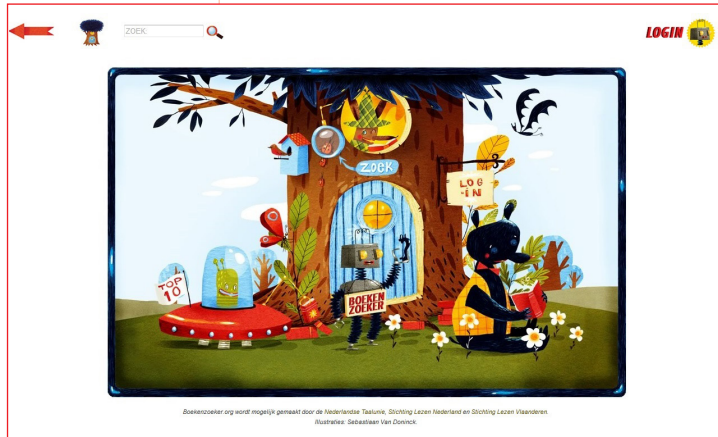

①

Ga naar de website www.boekenzoeker.org.

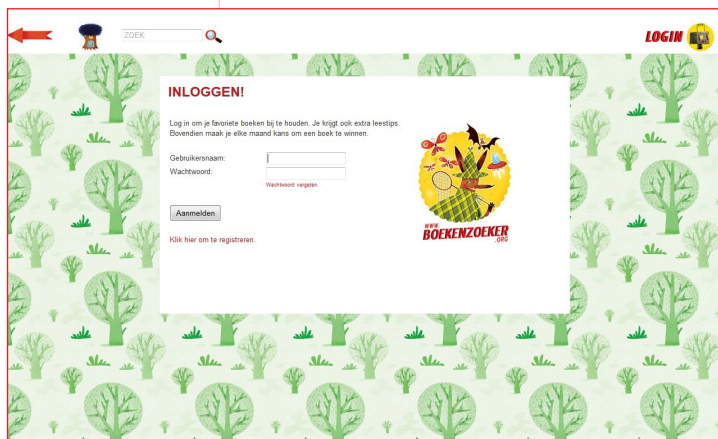
Hier zie je het beginscherm.

Klik op 8 tot 12 jaar.

②

Dit is het eerste scherm. Klik op 'LOG IN'.

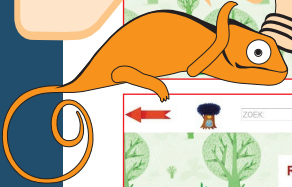

③

Klik op 'Klik hier om te registreren'.

Wees gerust, dit is een veilige site ... Dat heb ik voor je uitgezocht!

← ZOEK LOGIN

REGISTREER - PAGINA 1 VAN 4

Om te registreren vragen we je deze korte vraagjes te beantwoorden.

Voornaam:

Familienaam:

E-mailadres:

Gebruikersnaam:

Wachtwoord:

Herhaal wachtwoord:

Volgende stap

← ZOEK

REGISTREER - PAGINA 2 VAN 4

Om te registreren vragen we je deze korte vraagjes te beantwoorden.

1. Waar woon je?

België

Nederland

Ik woon helemaal niet in België of Nederland

2. Ben je een meisje of een jongen?

Ik ben een jongen

Ik ben een meisje

Volgende stap

← ZOEK

REGISTREER - PAGINA 3 VAN 4

Om te registreren vragen we je deze korte vraagjes te beantwoorden.

3. Wanneer ben je geboren?

1 - 1 - 2009

4. Hoe vaak lees jij een boek?

Ik ben een boekworm: ik lees enorm veel!

Af en toe lees ik wel, maar niet zo veel.

Alleen als het echt moet, lees ik een boek.

Laatste stap

← ZOEK

REGISTREER - PAGINA 4 VAN 4

Om te registreren vragen we je deze korte vraagjes te beantwoorden.

5. Wat zijn jouw hobby's?

Muziek spelen/luisteren

Surfen op internet

Computerspelletjes

Lezen

Buiten spelen

Spelen

Tekenen en knutselen

Tv of film kijken

Naar school gaan

Op reis/uitstap gaan

Klaar!

④

Vul je gegevens in.

Je voornaam, familienaam en e-mailadres ken je. Kies een gebruikersnaam.

Die mag je zelf verzinnen.

Kies een wachtwoord. Dat is een woord dat je gemakkelijk kunt onthouden, maar dat niemand anders kent. Kijk ook naar de tip van Kameleon.

Klik op 'Volgende stap'.

⑤

Klik aan waar je woont.

Klik aan of je een jongen of een meisje bent.

Klik op 'Volgende stap'.

⑥

Vul je geboortedatum in.

Klik aan hoe vaak je leest.

Klik op 'Laatste stap'.

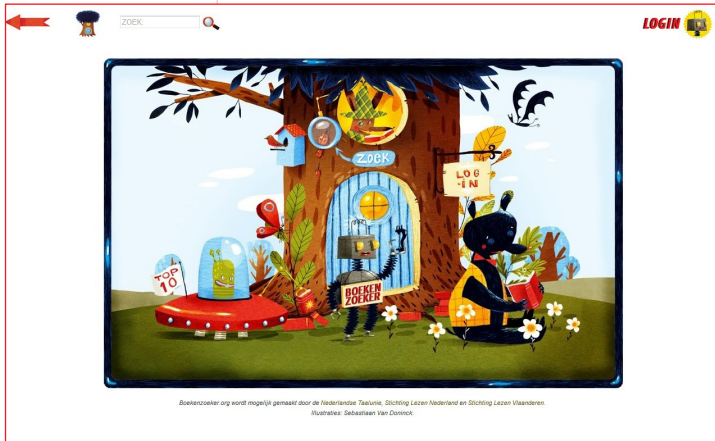
⑦

Vul je hobby's in. Je kunt er meerdere invullen.

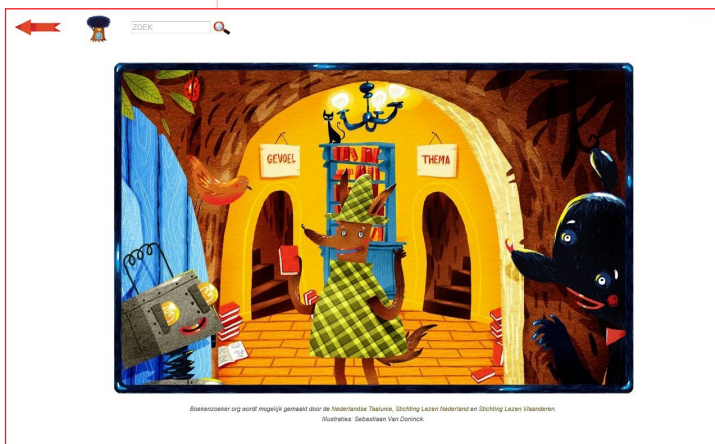
Klik op 'Klaar!'.

Je krijgt nu nog een overzichtsblad met al je gegevens. Druk op **OK** en je bent geregistreerd.

Als je een boek wilt zoeken, kan dat op verschillende manieren.

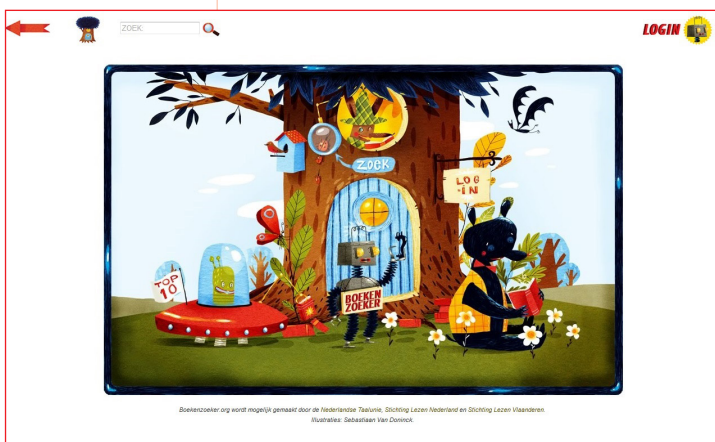
① Klik op 'BOEKENZOEKER' op het beginscherm.

Je kunt nu een boek kiezen op twee manieren:

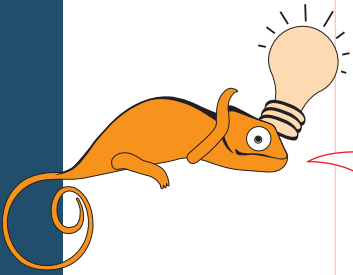
- een boek over een gevoel;
- een boek over een thema.

② Klik op 'ZOEK' op het beginscherm.

Vul zelf naast het vergrootglas bovenaan een trefwoord in.
Hoeveel titels vind je met jouw zoekwoord?

③ Klik op TOP 10 op het beginscherm en je krijgt de favoriete boeken van de gebruikers van de boekenzoeker.

Een gebruikersnaam verzinnen

Een gebruikersnaam mag nog niet bestaan. Je voornaam is daarom niet zo goed.

Misschien kun je dit proberen.

- 1 Neem de medeklinkers van je voornaam.
- 2 Kleef daaraan je huisnummer.

Bijvoorbeeld: Koen uit de Holleweg 42 wordt KN42

Nasira uit de Betogingstraat 78 wordt NSR78

Let op, onthoud ook of je kleine letters of hoofdletters gebruikt!

Een wachtwoord verzinnen

Een wachtwoord is een geheim woord dat jij alleen kent. Zo kan de website controleren of jij het bent die wil inloggen.

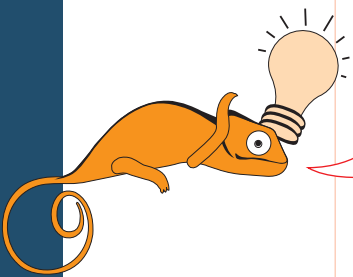
Enkele tips: de naam van je huisdier (maar dan andersom geschreven), de voornaam van je beste vriend(in) maar met een letter verwisseld, de nummerplaat van de auto van iemand die je kent ...

Bijvoorbeeld:

Koen heeft een huisdier dat Sloeber heet. Hij kiest als wachtwoord 'rebeols'.

Nasira haar vriendin is Latiffa. Zij kiest als wachtwoord 'attifal'. (Ze heeft de eerste letter achteraan gezet.)

Let op, onthoud ook of je kleine letters of hoofdletters gebruikt!

oefening 2

Aan de slag met de boekenzoeker

Gemakkelijke opdrachten

Zoek en noteer drie titels van boeken over het gevoel 'boos'.

bv. *Operatie Bernie Buiten*

De Grote Baresi

Juffrouw Kachel

Zoek en noteer drie titels van boeken over het onderwerp 'je eigen lijf'.

bv. *De wonderlijke werking van het menselijk lichaam*

Kan snot tot prut

Je lijf van A tot Z

Zoek en noteer een boek met het trefwoord 'kameleon' in de titel.

Een japon voor mijn kameleon

Zoek en noteer een boek met het trefwoord 'griezels' in de titel.

Geesten, griezels of ander gespuis / De griezels

Zoek en noteer de titel van de drie beste boeken volgens de lezers van de boekenzoeker.

30/11/09

Achtste-groepers huilen niet

Matilda

Iep!

Moeilijkere opdrachten

Zoek een boek op de website dat je al gelezen hebt.

- 1 Geef dat boek punten op 10.
- 2 Noteer je mening over het boek.
- 3 Stuur een mailtje naar een klasvriend(in) om een goede leestip te geven.
- 4 Zet het boek op je 'boekenplank'.

Nog moeilijkere opdrachten

Print een lijstje met boeken die je wilt meebrengen van de bibliotheek.

oefening 1

Vul de Kameleonboekenfiche in.

Kameleon - Microsoft Internet Explorer

Bestand Bewerken Beeld Favorieten Extra Help

Vorige - Zoeken Favorieten

Adres <http://www.educatief.diekeure.be/methode/kameleon/boekbesprekingform.php> Ga naar Koppelingen

Kameleon
een totaal methode voor moedertaal

[Home](#)
[2e leerjaar](#)
[3e leerjaar](#)
[4e leerjaar](#)
[5e leerjaar](#)
[6e leerjaar](#)
[Schrift](#)
[Kameleonbieb](#)
[De Gouden Kameleon](#)
[Leraarskamer](#)
[Auteurs en illustratoren](#)
[Boekentips](#)
[Gedichten en verhalen](#)
[Schrijfsels](#)
[Bestellen](#)
[Nieuws](#)

Boekentip inzenden

Vul de velden in en geef je boek een waardering. Ben je klaar? Klik op verzenden. Je boekentip wordt eerst door Kameleon nagelezen en dan online gezet.

* Titel van het boek

* Naam(-en) auteur van het boek

* Bespreking

Waardering

* Naam

* E-mailadres

* Leerjaar

* Naam school

Gereed

start | Inbox - Microsoft O... | bestanden | Microsoft Word... | Shutterstock - belgi... | Kameleon - Microsof... | Van Dale Groot woo... | NL | | dinsdag 3 november 2009 | 15:28

oefening 2

Kleef hier je ingevulde fiche.

oefening 3

Kleef hier de fiche van een interessant boek dat je vond op de Kameleonwebsite.

oefening 1

Vul aan met het juiste woord. Kies uit: levendig, machtig, beduusd, urenlang, spitsvondig, uitgestrekt.

De president van de VS is een machtig persoon.

Wat een levendig kind, het is altijd heel actief.

Bij laagtij heeft De Panne een uitgestrekt strand.

Door het stormweer moesten we urenlang wachten op de ferry.

Joske keek maar beduusd toen hij zijn punten hoorde.

De oplossing die Jasmin bedacht was heel spitsvondig.

oefening 2

Verbind met het synoniem of de passende verklaring.

achtergrond	•	toelage
subsidie	•	decor
fortuin	•	stamouders
voorouders	•	ontwikkeling
evolutie	•	veel geld

oefening 3

Vul aan met de passende werkwoordsvorm. Kies uit: grijnzen, overtuigen, presenteren, stichten, likkebaarden.

Dat Tanita gelijk heeft, daar probeer ik Verena van te overtuigen.

Tante Cornelia zal de zangwedstrijd presenteren.

Zie hem eens vals lachen. Hij grijnst.

De lekkerbekken likkebaarden bij zo een lekkere maaltijd.

Wist je dat het Nederlanders waren die New York hebben gesticht?

oefening 4

Kruis de juiste betekenis aan.

Die zuigt dat zomaar uit zijn duim.

- Die heeft grote honger.
 Die verzint zomaar iets.
 Die is bang van iets.

Belofte maakt schuld.

- Hij betaalt zijn schulden niet.
 Ik beloof niemand iets.
 Wat je belooft, moet je ook doen.

Bij hem ben je aan het juiste adres.

- Hij kan je helpen.
 Bij hem voel je je thuis.
 Daar moet je die brief in de bus stoppen.

Al doende leert men.

- Men leest boeken.
 Je leert een vaardigheid door te oefenen.
 Niets doen is gemakkelijk.

oefening 5

Vul aan met het juiste woord. Zoek het op in de woordenlijst.

Mijn familie woont al eeuwenlang in Vlaanderen.

Op het toneeldecor heeft de kunstenaar een prachtige achtergrond geschilderd.

Tussen de loopgraven lag een strook niemandsland.

Boomkikkers zijn in onze streken heel zeldzaam geworden

Een prikje bij de tandarts is toch een beetje pijnlijk.

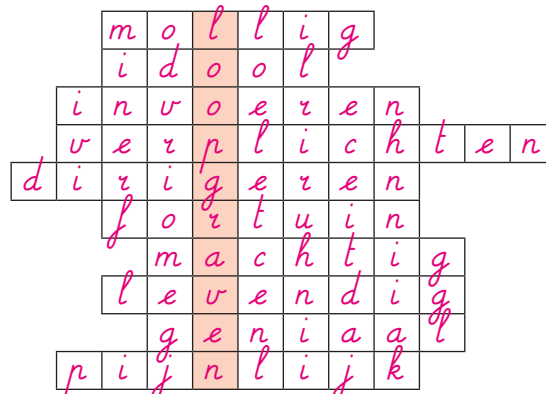
Mabel keek machteloos naar de bus die voor haar neus vertrok.

Sven De Bakker, de beste renner van ons land, is mijn idool.

Ik schrijf me in de bieb in. Morgen laat ik me registreren.

oefening 6

Je krijgt de verklaring. Vul het woord in.

- dik
- ster
- binnenbrengen, gebruikmaken van
- dwingen, opleggen
- leiden
- veel geld/groot kapitaal
- invloedrijk/sterk
- actief/lustig/vitaal
- briljant/vernuftig
- gevoelig/gekwetst

↳ loopgraven = loopgrachten

oefening 7

Gebruik de passende figuurlijke taal. Raadpleeg de woordenlijst.

Dat schrijf ik liever op. Ik zet het liever op papier.

Er is voor iedereen iets. Ik heb het in alle soorten en maten.

Dat haalt niets uit, dat helpt niet. Dat brengt geen zoden aan de dijk.

We zouden beter samenwerken, want eendracht maakt macht.

In uw uitleg zit geen samenhang. Daar zit geen lijn in.

Alles is bijna klaar. Het einde is in zicht.

oefening 1

Nummer in de juiste volgorde.

☐ 2	Van het veld naar het rek	☐ 1	De aardappelplant en zijn familie
☐ 3	Belgische frieten	☐ 4	Hoe een bintje aan zijn naam kwam
☐ 6	Anekdote	☐ 5	Hoe de aardappel in Europa kwam

oefening 2

Doe wat er gevraagd wordt.

Tekstdeel 1

Geef drie namen voor de aardappel.

truffel van de armen, *knol*, *patat*

Tekstdeel 2

Nummer deze handelingen in de juiste volgorde.

☐ 2	aardappelen rooien	☐ 3	aardappelen opslaan en bestrooien
☐ 5	aardappelen verkopen in de winkel	☐ 1	aardappelstruiken bloeien en groeien
☐ 4	aardappelen sorteren en verpakken		

Tekstdeel 3

Kruis aan wat klopt. Dit is een vermoeden een feit.

‘De eerste frieten zouden al gebakken zijn op het eind van de zeventiende eeuw in de streek van de Maas (Namen, Dinant).’

Tekstdeel 4

Zet het juiste woord naast de passende zin: oorzaak, gevolg.

Klaas De Vries kweekt een nieuwe aardappel en heeft een meisje in zijn klas dat Bintje heet.

oorzaak

Klaas De Vries noemt zijn nieuwe aardappelsoort bintje.

gevolg

Tekstdeel 5

Vul aan met de passende eigennaam.

werelddeel of continent	<i>Zuid-Amerika</i>
land	<i>Peru</i>
volk	<i>Inca's</i>

Tekstdeel 6

Bedenk een passende titel voor de anekdote.

bv. Hoe het volk aardappelen leerde eten

Is dit een feit of verzonnen? *verzonnen*

Luisterhouding!

oefening 1

Zoek het op in de tekst en noteer. Schrijf naast de vraag op welke pagina je het antwoord vond.

44 Waarvoor moet je zeker oppassen, als je gaat vliegeren? Som drie zaken op.

44
46 1 *Voorkom dat de parachute met de openingen op de grond klappt.*

2 *Let ook op dat er geen vuil in de luchtkamers terecht komt.*

3 *Laat de handvaten op tijd los.*

44 Hoeveel stuurlijnen heeft de parachute? *twee*

44 Hoe noemen vliegeraars de stof van hun vlieger? *spinnakerzeil*

46 Wat moet je doen op het moment dat je vriend de vlieger in de lucht duwt bij het opstijgen?

Je trekt beide touwen naar achteren om de vlieger omhoog te trekken.

46 Wat moet je helpende vriend het best doen, als de vlieger in de lucht gaat?

De helper loopt enkele stappen achteruit tot buiten het bereik van de vlieger.

47 Wat moet je doen, als je wilt dat je vlieger naar rechts vliegt?

Alleen aan de rechterlijn trekken.

47 Wat zijn 'loopings'?

De vlieger maakt een volledige cirkel.

47 Waarom mag je je vlieger niet nat in de verpakking steken?

Er kan zich schimmel vormen of de vlieger kan verkleuren.

48 Welke parachute past het best bij jou volgens de tabel?

spanwijdte < 140 cm

48 Bekijk de beaufortschaal. Wat zijn de meest gunstige omstandigheden om te vliegeren?

2 tot 5 beaufort

49 Noteer drie zaken die je kunt uitproberen, als je vlieger niet wil opstijgen.

bv. 1 *Ga bij zwakke wind enkele passen achteruit en geef zachte rukjes aan de lijn(en).*

2 *Controleer of de touwen en toomtouwen goed vrijgemaakt zijn.*

3 *Controleer of de aanhechtingslusjes op hun plaats op de toming zitten.*

tekstsoort Vliegeren:

zakelijke tekst, instructie

oefening 1

Vul aan met een rijmwoord. Kies uit een begin- of eindrijm.
Kies uit: Gras, sampan, bek, zwart, dun, vlinder, kussen, dood, optater, mond.

De morgenstond heeft goud in de mond.

De vlijtige vlinder.

De pijp van Geurig Gras.

Flater verdient een optater.

De sissende sampan.

Boompje groot, plantertje dood.

Dat is geen spek voor zijn bek.

Door dik en dun.

Op de tegels van mijn hart

spelen zestien witte mussen.

En ze springen wit naar zwart.

want ze dammen om twee kussen.

(uit *Droom abstract* van Louis Verbeek)

Raadpleeg je
Alfabeestje op
pagina 72 en 73.

oefening 2

Lees de gedichten en vul het schema aan.

LUI	Dit gedicht zegt iets over		
Ik ben lekker lui vandaag.	<u>lui zijn.</u>		
Ik heb een slome bui vandaag.			
Denk maar niet dat ik iets doe.			
Ik ben liever lui dan moe.			
Lekker liggen op mijn bed met geen mens die op me let.	Een gedicht met rijm?	Zijn de regels gelijk aan de zinnen?	Worden de spelling- regels gevolgd?
Alles wat ik anders moet, gaat vandaag niet door – net goed.	☒ ja ☐ nee	☐ ja ☒ nee	☒ ja ☐ nee
<i>Nannie Kuiper</i>			Een gedicht met humor? ☐ ja ☒ nee

<p>een kameleon die slecht tegen verkleuren kon zei in een wasserette gooi mij maar bij de witte was graag tussen de servetten</p> <p><i>Hans Wap</i></p>	<p>Dit gedicht zegt iets over</p> <p><i>een kameleon die slecht tegen verkleuren kan.</i></p>			
	<p>Een gedicht met rijm?</p>	<p>Zijn de regels gelijk aan de zinnen?</p>	<p>Worden de spelling-regels gevolgd?</p>	<p>Een gedicht met humor?</p>
	<p>☒ ja ☐ nee</p>	<p>☐ ja ☒ nee</p>	<p>☐ ja ☒ nee</p>	<p>☒ ja ☐ nee</p>
<p>Waarom ik altijd nee zeg</p> <p>Waarom ik altijd nee zeg als er ja moet komen, dat weet ik niet.</p> <p>Er zit een nee in mij vanbinnen, een heel erg hard niet-willen.</p> <p>Drie kleine letters maken vele grote grillen.</p> <p>Waarom ik altijd nee zeg als het ja moet zijn, dat is een groot geheim. Het is een soort verdriet, ook al heb ik nergens pijn.</p> <p><i>Frank Adam</i></p>	<p>Dit gedicht zegt iets over</p> <p><i>iemand die altijd nee zegt.</i></p>			
	<p>Een gedicht met rijm?</p>	<p>Zijn de regels gelijk aan de zinnen?</p>	<p>Worden de spelling-regels gevolgd?</p>	<p>Een gedicht met humor?</p>
	<p>☐ ja ☒ nee</p>	<p>☐ ja ☒ nee</p>	<p>☒ ja ☐ nee</p>	<p>☐ ja ☒ nee</p>

<p>Koud kunstje</p> <p>Wie kijkt er eigenlijk naar wie? Wie houdt wie gevangen?</p> <p>De zeehond had het plotseling gevonden: al dat applaus was voor de oppasser bestemd.</p> <p>Want telkens als het dier een speelbal op zijn leuke snoet liet balanceren,</p> <p>gooide de man aan de kant (gekleed in een grappig apenpakje)</p> <p>hem een hapklare vis toe. Zo had de zeehond het de oppasser geduldig aangeleerd. Koud kunstje!</p> <p>Daarom vraag ik u: wie kijkt hier eigenlijk naar wie? Wie houdt nu wie gevangen?</p> <p><i>Joris Denoo</i></p>	<p>Dit gedicht zegt iets over</p> <p><i>een zeehond en zijn oppasser.</i></p>		
<p>Een gedicht met rijm?</p> <p>☐ ja ☒ nee</p>	<p>Zijn de regels gelijk aan de zinnen?</p> <p>☐ ja ☒ nee</p>	<p>Worden de spellingregels gevolgd?</p> <p>☒ ja ☐ nee</p>	<p>Een gedicht met humor?</p> <p>☒ ja ☐ nee</p>

oefening 3

bv.

Bedenk zelf een haiku of een limerick!

*Ach oude vijver,
de kikkers springen erin;
geluid van water.*

(haiku)

*Er was eens een naaister uit Knokke,
die naaide per dag twintig rokken.
Dat ging niet meer goed,
dus werd ze met spoed
verplaatst naar de afdeling sokken.*

(limerick)

oefening 1

Duid onderwerp en persoonsvorm aan.
Baken de zinsdelen af. Kleur de
de niet-noodzakelijke zinsdelen oranje.

De toeschouwers / kopen / hun ticket / aan de ingang van het circus.

ond. *pv.*

De vaardige arbeiders / plaatsen / een nieuwe haan / op de torenspits.

ond. *pv.*

Onze wijkagent / blijft / een babbelkous.

ond. *pv.*

Mijn kanarie / is / plots / ziek / geworden.

ond. *pv.*

Stop / hier!

pv.

oefening 2

Duid onderwerp en persoonsvorm aan. Baken de zinsdelen af.
Kleur de noodzakelijke zinsdelen blauw. Wat valt er op?

Onze nieuwe juf / zingt / een vrolijk lied / in de feestzaal.

ond. *pv.*

Onze nieuwe juf / zingt / uit volle borst.

ond. *pv.*

Bert de houthakker / verbrandt / de kleine takken / op het houtvuur.

ond. *pv.*

Zijn kale hoofd / verbrandt / onder de hete zomerzon.

ond. *pv.*

De jeugdschrijver / typt / een nieuw verhaal / op zijn computer.

ond. *pv.*

De jeugdschrijver / typt / met twee vingers.

ond. *pv.*

Het werkwoord kan met of zonder noodzakelijk zinsdeel gebruikt worden.

oefening 3

Kleur de niet-noodzakelijke zinsdelen in deze zinnen oranje.

Twee jaar geleden / verloor / boer Weidegroen / zijn trouwring.

De ring / was / een prachtig gouden exemplaar.

Een veearts / vond / gisteren / de ring / terug / in de maag van een koe.

Trots / overhandigde / hij / het kleinood / met een tangetje / aan de veehouder.

oefening 4

Maak een zin met het werkwoord als persoonsvorm. Duid onderwerp en persoonsvorm aan. Baken de zinsdelen af. Kleur de niet-noodzakelijke zinsdelen oranje.

bv.

stelen	<u>De dieven</u> / <u>stelen</u> / <u>het dure kunstwerk</u> / <u>uit het museum</u> . ond. pv.
blijven	<u>Helena</u> / <u>blijft</u> / <u>morgen</u> / <u>een uurtje</u> / <u>in de opvang</u> . ond. pv.
worden	<u>Joren</u> / <u>wordt</u> / <u>straks</u> / <u>een echte soldaat</u> . ond. pv.
blijven	<u>Oma</u> / <u>blijft</u> / <u>ziek</u> . ond. pv.
betalen	<u>Ik</u> / <u>betaal</u> / <u>je</u> / <u>morgen</u> / <u>dat brood</u> . ond. pv.

Bekijk met je groepje de handleidingen die je zelf meebracht.

1 Wat merk je op? Zijn er opvallende zaken?

2 Welke handleiding vinden jullie de beste? Waarom is dat zo?

3 Welke handleiding vinden jullie NIET goed? Waarom is dat zo?

4 Wanneer lezen jullie een handleiding?

Lees je die eerst voor je het spel of het toestel gebruikt?

Of ga je aan de slag en bekijk je de handleiding als het misloopt?

Spreek daarover met elkaar, je hoeft niets op te schrijven.

oefening 1

Wat betekenen de woorden? Zoek op. Noteer van vier woorden naar keuze de betekenis.

bureaublad, conducteur, Celsius, simkaart, cool, tijdrif, printer, vandaal, trampoline, beltoon, flippen, manager

bv. conducteur = iemand die de kaartjes controleert op de trein of de tram

Celsius = eenheid van temperatuur, uitgedrukt in graden

simkaart = kaart die je in je gsm steekt en waaraan een telefoonnummer verbonden is

tijdrif = rit waarin wielrenners afzonderlijk of per ploeg een bepaalde afstand zo snel mogelijk moeten afleggen

oefening 2

Vul de woorden uit oefening 1 in het juiste vakje van dit schema in.

Flugge werkers bedenken zelf nog een woord.

	gsm	computer	jongertaal	van een beroep	sporttaal	van een persoon
bv.	<u>simkaart</u>	<u>bureaublad</u>	<u>cool</u>	<u>conducteur</u>	<u>tijdrif</u>	<u>Celsius</u>
	<u>beltoon</u>	<u>printer</u>	<u>flippen</u>	<u>manager</u>	<u>trampoline</u>	<u>vandaal</u>
	<u>sms</u>	<u>toetsenbord</u>	<u>checken</u>	<u>postbode</u>	<u>scoren</u>	<u>saxofoon</u>

oefening 3

Wie zegt het? Verbind de persoon met de juiste uitspraak.

landbouwer	—	'Dat is prima voor een lekkere stoverij.'
slager	—	'Een pilletje voor de maaltijd.'
apotheker	—	'Die balken schroeven we netjes op elkaar.'
visboer	—	'De maaimachine komt pas vanavond.'
schrijnwerker	—	'Dit kabeljauwhaasje is heel vers.'

oefening 4

Noteer: wat betekent de uitdrukking? Uit welk beroep is ze afkomstig? Schrijf het nummer erbij.

Je moet niet altijd op hetzelfde aambeeld slaan! 5

steeds op dezelfde zaak terugkomen

Zachte heelmeesters maken stinkende wonden. 1

Halve maatregelen verergeren de zaak.

Dat is koren op zijn molen. 3

Dat komt hem goed van pas.

- 1 dokter
- 2 postbode
- 3 molenaar
- 4 fietsenmaker
- 5 smid
- 6 chauffeur
- 7 bankier
- 8 visser

Raadpleeg je Alfabeestje op pagina 115.

Lees de tekst. Markeer wat belangrijk is en vul het schema aan.

- 1 Markeer de titel van de tekst in het geel.
- 2 Markeer de kopjes van de tekst in het rood.
- 3 Markeer de hoofdgedachtezin in het groen.
- 4 Markeer de belangrijke woorden in het blauw.

thema van de tekst: Van steen tot plastic

alinea 1

thema

Steen

hoofdgedachte

Steen was het eerste materiaal waarmee onze voorouders, zo'n 20 miljoen jaar geleden, dingen maakten.

belangrijke woorden

- wapens en gebruiksvoorwerpen
- zeer lange tijd enige delfstof
- 12 000 jaar geleden: eerste aardewerk uit gebakken klei

alinea 2

thema

De eerste metaalbewerkers

hoofdgedachte

Dat koper het eerste metaal is dat de mens gebruikte, ligt voor de hand.

belangrijke woorden

- tussen 7000 en 8000 jaar geleden
- komt zuiver voor in de natuur
- koud metaal tot simpel werktuig

alinea 3

thema

Van koper over brons en ijzer naar staal

hoofdgedachte

Een nieuwe doorbraak kwam er toen de mens ontdekte dat, wanneer je twee gesmolten ertsen samenwoegde, een mengsel of legering ontstond die veel sterker was: brons.

belangrijke woorden

- ijzererts komt op veel plaatsen voor*
- rond 800 v. C.: ijzer als grondstof*
- ijzer verwerken -> staal*

alinea 4

thema

De opmars van de chemische industrie

hoofdgedachte

In de 20e eeuw krijgen we dankzij de wetenschap een ruimer aanbod aan materialen.

belangrijke woorden

- mens ontwikkelt stoffen*
- 'Plastic Tijdperk'*
- plastic = kunststoffen door de mens samengesteld*
- onder meer gewonnen uit aardolie*

alinea 5

thema

Een Belg produceert het eerste 'plastic'

hoofdgedachte

In het begin van de 20e eeuw produceerde de Belg Leo Baekeland het naar hem genoemde bakeliet.

belangrijke woorden

- in allerlei vormen persen*
- isoleerde heel goed*
- heel stevig*
- veel gebruikt in de elektrotechniek*

alinea 6

thema

Wat is niet van kunststof?

hoofdgedachte

Na de Tweede Wereldoorlog kende het gebruik van kunststoffen een enorme groei.

belangrijke woorden

- kunststof en metalen = het meest gebruikt
- goedkoop -> voor wegwerp-artikelen
- is licht, vergaat niet, makkelijk schoon te maken
- makkelijk te kleuren -> speelgoed

alinea 7

thema

Maar wat met de afvalberg?

hoofdgedachte

Plastic: voordeel wordt nadeel!
Maar een voordeel van plastic is meteen ook een nadeel: plastic vergaat niet en wordt niet afgebroken door de natuur.

belangrijke woorden

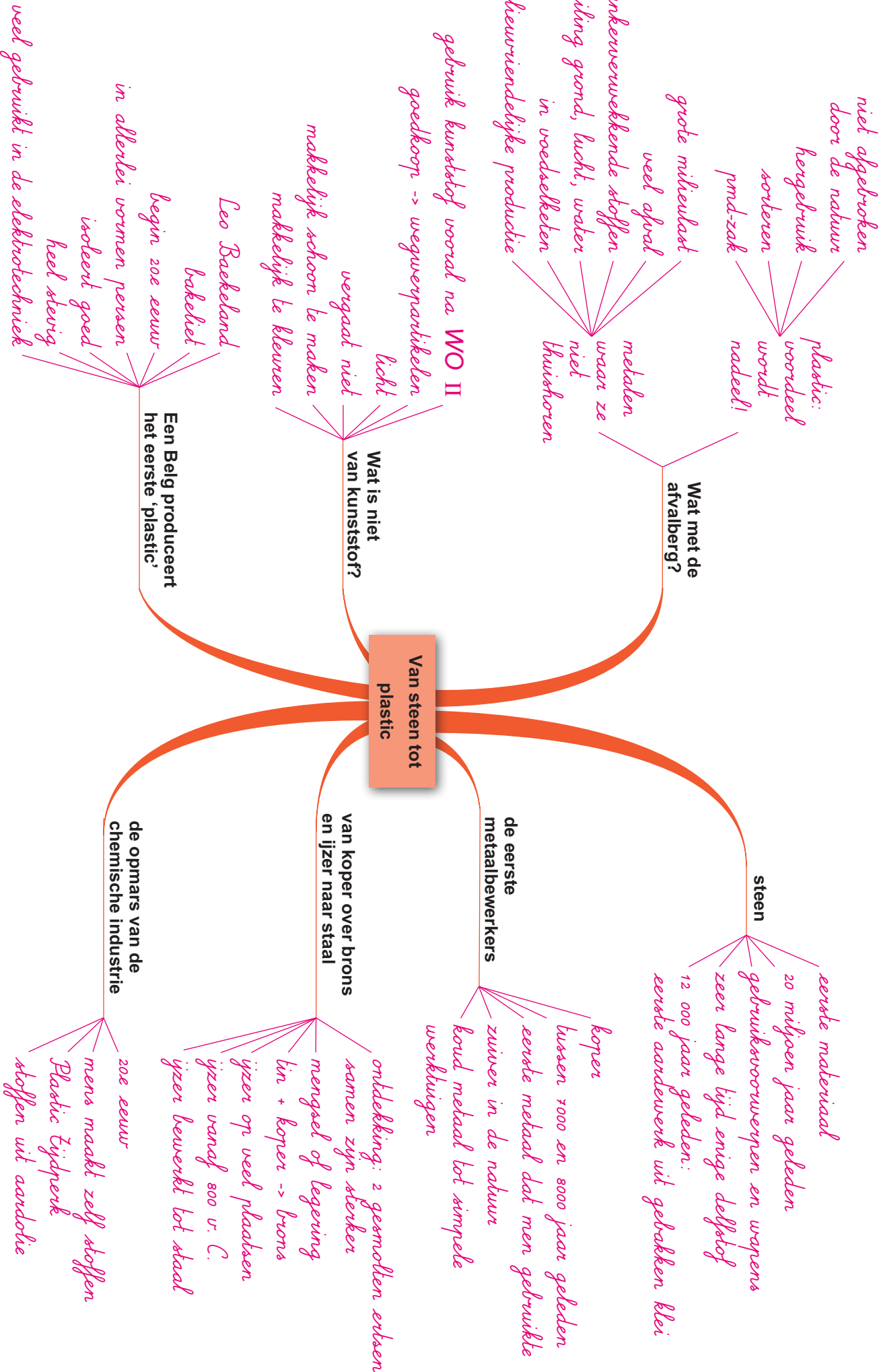
- hergebruik
- sorteren
- pmd-zak

hoofdgedachte

Wanneer metalen terechtkomen waar ze niet thuishoren ...
De winning en de verwerking van delfstoffen zorgt voor een grote milieulast.

belangrijke woorden

- grote hoeveelheden afval
- kankerwekkende stoffen
- bodem, afvalwater en lucht raken vervuild
- vreemde stoffen in de voedselketen
- stilaan milieuvriendelijke productieprocessen

tekstsoort Graven in de tijd: van steen tot plastic: zakelijke tekst, tekst om te leren

Geef elk tekstdeel of elke alinea een passende titel.
Doe daarna wat gevraagd wordt.

bv.

Alinea 1 Inleiding

Verklaar de naam 'dinosauriër'.

'saurus' is het Griekse woord voor hagedis. 'dino' komt van het Griekse woord 'deinos' en betekent enorm of gevreesd.

bv.

Alinea 2 Soorten dinosauriërs

Vul dit schema aan.

_____ vleeseters of _____ carnivoren
dinosauriër

_____ planteneters of _____ herbivoren

bv.

Alinea 3 Hoe verdwenen de dinosauriërs?

Geef de oorzaak: Een reuzenmeteoriet uit de ruimte zou op de aarde zijn terechtgekomen.

Geef een gevolg: Waarschijnlijk werd de zon lange tijd verduisterd door stof, zodat de meeste planten doodgingen.

bv.

Alinea 4 Hoe weten we zo veel over dino's?

Verklaar.

- fossiel: resten van dieren (of planten) die versteend werden

- erosie: afsluiting van de rotsen

bv.

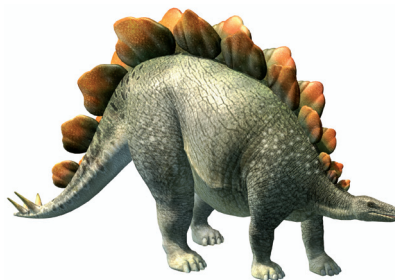
Alinea 5 Hoe komt een dinosauriër aan zijn naam?

Zet de juiste naam bij de juiste afbeelding: stegosaurus, brachiosaurus, deinonychus.

Luisterhouding!

brachiosaurus

stegosaurus

deinonychus

Zoek het op.**Tijdens de reis**

Geef drie hapjes voor onderweg die jij zou willen meenemen.

_____ , _____ , _____

Noteer iets wat jij wilt meenemen maar nog niet op de folder staat.

Uit de klerkast

Welke tip lees je op de folder over ski's?

Bewaar jouw ski's nooit samen maar meng ze met een paar van een medereiziger. Zo ontmoedig je diefstal.

Toiletpullen

Geef enkele voorbeelden van 'cosmetica'. *lipstick, nagellak,*

mascara, oogschaduw, haarverf, parfum ...

Maak ik per reiziger een apart koffertje om mee te nemen op reis?

Waarom wel/niet? *Het is beter om in elke koffer spulletjes van alle reizigers te steken voor het geval een koffer gestolen wordt of zoekraakt.*

Reisapotheek

Wat kun je doen tegen reizigersdiarree?

Drink nooit kraantjeswater op reis en wees voorzichtig met waterijsjes, ijsblokjes en rauwe groenten.

Documenten

Welk nummer kun je het best bellen als je je bankkaarten kwijt bent?

Card Stop: 070/344 344

Als jullie lekker op reis zijn, blijft je huis achter.

Noteer drie handige tips waar je het best aan denkt, zodat jouw huis ook 'een leuke vakantie' heeft.

bv.

Vraag iemand om de planten water te geven.

Laat iemand de brievenbus legen.

Laat de lichten aan en uit gaan om dieven te misleiden.

tekstsoort *De complete bagagecheck voor 't vertrek:*

zakelijke tekst

oefening 1

Kleur de kleine woorden die je helpen de tekst te begrijpen.

Aan de andere kant van de oceaan is het stormseizoen weer begonnen. **Daarbij** ontstaan soms windsnelheden van meer dan 200 km per uur. **Met behulp van** satellieten en weerstations wordt een orkaan nauwkeurig in de gaten gehouden. **Daardoor** kan men schepen tijdig waarschuwen. **Wanneer** een orkaan het land bereikt, richt hij veel schade aan. **Toch** leven heel wat mensen in die gevarezone, **omdat** ze de meeste tijd van het jaar in een lekker zonnig klimaat willen leven.

oefening 2

Kies vier belangrijke woorden uit oefening 1.
Geef de betekenis. Je mag je woordenboek raadplegen.

woord	betekenis
bv. stormseizoen	seizoen waarin vaak stormen voorkomen
orkaan	buitengewoon hevige stormwind met een grote snelheid die plots van richting kan veranderen
satelliet	wordt in een baan rond de aarde gebracht om de aarde te observeren
weerstation	een verzameling instrumenten die het weer meten

oefening 3

Vul aan.
Kies uit: op, naar, voor, met, tegen, in, met, van, voor.

Kies voor kleur op je bord. Combineer naar eigen smaak rood met groen, blauw met geel.

Elke kleur bevat voedingsstoffen die je beschermen tegen ziekte en ouder worden.

Hoe meer kleur, hoe meer je profiteert van die goede eigenschappen.

Zaai nu geen paniek in de keuken. Een afwisselende voeding helpt voor een gezonde levenswijze.

oefening 4

bv.

Schrijf een of twee zinnen waarin je het woord zinvol gebruikt.

echter	<u>U vraagt mij te antwoorden. Ik hoef u echter niet te zeggen waar ik was.</u>
als	<u>Als Lore nog op tijd wil zijn, zal ze zich moeten haasten.</u>
te danken aan	<u>Voor een groot deel heb ik mijn geluk te danken aan Seppe.</u>
nadat	<u>De taart gaat dan een halfuur in de oven, nadat je die even hebt voorverwarmd.</u>

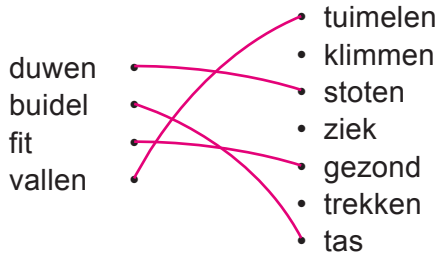
Raadpleeg je Alfabeestje op pagina 93-95.

oefening 1 BW

Synoniemen

A Verbind de synoniemen.

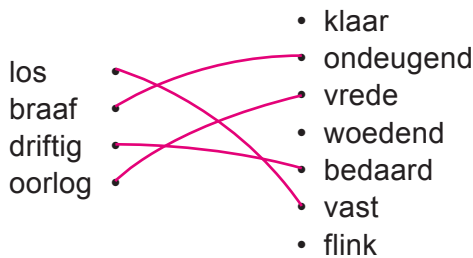
B Geef twee synoniemen. Kies uit: geven, kwaad, meppen, pakken, vallen, ontvreemden, boos, kloppen.

slaan meppen kloppen
nemen pakken ontvreemden

oefening 2 BW

Tegengestelde woorden

A Verbind het woord met zijn tegengestelde.

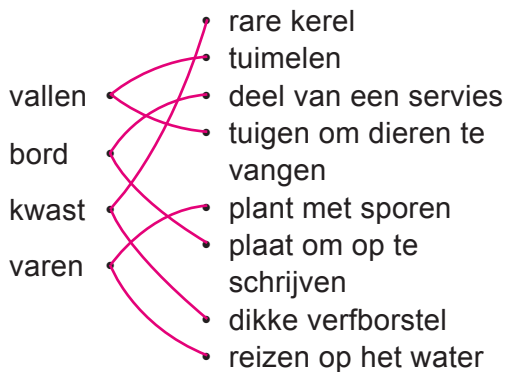
B Maak twee samenstellingen met tegengestelde woorden. Kies uit: meer, zoen, min, pret, plus, klap.

meermin
klapzoen

oefening 3 BW

A Verbind het woord met zijn betekenissen.

B Vul aan:

Een wals is een dans.
Een wals is ook een werktuig.
We klinken op je verjaardag.
De klinken van onze deur.
In een ton gieten we water.
Een ton is ook een zwaar gewicht.

oefening 4 BW

bv.

Woorden en groepjes van woorden

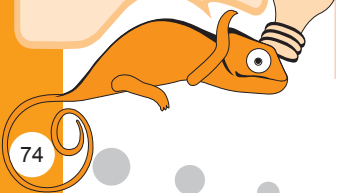
A Vul dit schema aan.

huizen	<u>watersport</u>
<u>villa</u>	waterskiën
<u>rijhuis</u>	snorkelen
<u>bungalow</u>	surfen

B Vul de woordtrap aan.

meubel
kast
keukenkast
vis
roofvis
haai

Raadpleeg je Alfabeestje op pagina 116-118 of je woordenboek.

oefening 1 wv

Letters en splitsen

A Splits waar het kan.

h a n d / s c h o e n / k a s t / j e

b e t a / l e n

k e i / k o p / p e n / s t r a a t

b r a n d / t r a p / v e r / k o p / e r

B Voeg zo veel mogelijk medeklinkers
voor aan en/of achteraan toe.

bv. of schalks of schout
ba rst stolp
schee f pl ui m
of spreekt of schuilt

oefening 2 wv

Keerwoorden

A Kleur de keerwoorden oranje.

Mijn **neven** zijn in hun **sas** als **redder**.

Ono en **Bob** **nepen** **negen** gaten in
een **rekker**.

B Maak een keerwoord met deze letters.

a d a r r = radar

e l p e l = lepel

r r e n n e = renner

a k j k a = kajak

oefening 3 wv

Spelen met letters

A Maak een ander woord met de letters.

flop = plof

slap = plas

kant = tank

orkest = stoker/koster/
koerst

B Van wie is de naam door elkaar gehaspeld?

siel Lies

rakel Karel

les Els

kefma Famke

oefening 4 wv

Spiegelwoorden

A Kleur de spiegelwoorden blauw.

De **sla** ligt voor het **raam**.

De **tor** vloog tegen de **trap**.

Het hele **koor** had **koorts**.

B Maak een woord en zijn spiegelwoord.

letters	woord	spiegelwoord
k k r u	<u>kruk</u>	<u>kurk</u>
r e l e g	<u>regel</u>	<u>leger</u>
p n k i	<u>pink</u>	<u>knip</u>

oefening 5 wv

Samenstellingen

A Maak drie samenstellingen.

Kies uit: bal, weg, slaap, voet, toren,
broek, kamer, lopen.

voetbal(broek)

weglopen

slaapkamer

torenslaapkamer

torenkamer

B Maak een woordketting.

hand				
hand	bal			
hand	bal	club		
hand	bal	club	lid	

of handboor
handboormachine
handboormachinebeschermer

Raadpleeg je
Alfabeestje op
pagina 116-118.

oefening 6 wv

Afleidingen

A Vorm afleidingen.

- woord: gevaar, hulp, lang, lelijk

- voor- en achtervoegsels: aarts, zaam, vaardig, lijk

gevaarlijk
hulpvaardig
langzaam
aartslelijk

B Voeg een voor- of achtervoegsel toe.

Kies uit: her, ont, ver, achtig, aard, loos.

rood achtig her kauwen
verkopen gierig aard
waarde loos ont spannen

oefening 7 wv

Verkleinwoorden

A Vul aan.

een klein bos = bosje
een kleine boom = boompje
een kleine ezel = ezeltje
een kleine kam = kammetje
een kleine paling = palinkje

B Herschrijf de zin met een spottende toon.

Gebruik daarvoor verkleinwoorden.

Welk lied zingt die zanger daar?

Welk liedje zingt dat
zangertje daar?

oefening 8 wv

Zelfstandige naamwoorden in het meervoud

A Schrijf in het meervoud.

straat straten
stad steden
valies valiezen
euro euro's

B Schrijf in het meervoud.

ski ski's
loempia loempia's
dominee dominees
zee zeeën

oefening 1 WB

Zelfstandige naamwoorden

A Onderstreep de zelfstandige naamwoorden een keer.

springen gras flink meisje
zwemmen raket stoer vliegtuig
bakkerij torenflat zachtjes vaartuig
'Springen' en 'zwemmen' kunnen, vooral in zinsverband, zelfstandig gebruikt worden.

B Onderstreep de zelfstandige naamwoorden een keer.

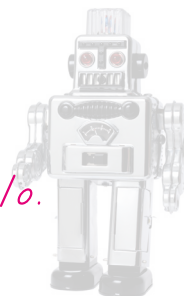
Snorkelen is een leuke activiteit
tijdens de vakantie aan zee.
Het leven van de visjes in het rif
kan je heel wat leren over de onderwaterwereld.

oefening 2 WB

Mannelijk, vrouwelijk of onzijdig

A Vul aan: m., v., o.

robot = m.
muziek = v.
eikenbos = o.
leeuwenwelp = m./o.
balkon = o.
gevangenis = v.

B Zelfde opdracht als in 2A.

vismarkt = v. (m.)
kajak = m.
straatverlichting = v.
temperatuur = v.
speelgoedmagazijn = o.
cultuurcentrum = o.

Raadpleeg je
Alfabeestje op
pagina 116-118.

oefening 3 WB

oefening 4 WB

oefening 5 WB

Raadpleeg je
Alfabeestje op
pagina 116-118.

oefening 6 WB

Lidwoorden

A Markeer de lidwoorden.

Het springkasteel zakte met een diepe plof in elkaar.

Er was een ferme scheur net boven de rand.

Wie is de vader?

B Vervang een door het of de.

Een regenwolk drijft over een feestplein.

De het

Een stortbui plenst op een grasveld.

De het

We schuilen onder een afdak.

het

Eigennamen

A Onderstreep de eigennamen twee keer.

Pedro is afkomstig uit Spanje.

Zijn pa Manuel werkt nu in de atoomcentrale van Doel vlak aan de Schelde tegenover Antwerpen.

Zijn oudere zus Carmen woont in Peru.

B Onderstreep de eigennamen in deze zinnen twee keer.

Het Atomium staat op de Heizel in Brussel. Op Hemelvaart gaan we dat monument bezoeken.

Maar Veronica gaat toch liever naar Plopsaland.

Werkwoorden

A Kleur de werkwoorden blauw.

eiken **zingen** dozen **slapen**

eiland **worden** **verdrinken**

hebben prachtig **uitslapen**

B Omkring de werkwoorden.

Sandro **wil** zijn vee naar de malse grasvlakte **verplaatsen**.

Dat **kan** een hele klus **worden**.

Maar met de hulp van Rani **zal** dat wel in orde **komen**.

Werkwoordsvormen

A Vul de juiste vorm van het werkwoord lachen en lopen in.

B Vul de juiste vorm van het werkwoord kleden en blazen in.

de persoonsvorm						
in de tegenwoordige tijd				in de verleden tijd		
enkelvoud			meervoud	zonder klankverandering		met klankverandering
ik	jij jij	hij, zij, het, een ander	wij, jullie, zij, anderen		
1 ^e persoon	2 ^e persoon	2 ^e persoon	3 ^e persoon			
lach	<i>lacht</i>	<i>lach</i>	<i>lacht</i>	<i>lachen</i>	ik <i>lachte</i> wij <i>lachten</i>	ik wij
loop	<i>loopt</i>	<i>loop</i>	<i>loopt</i>	<i>lopen</i>	ik wij	ik <i>liep</i> wij <i>liepen</i>
kleed	<i>kleedt</i>	<i>kleed</i>	<i>kleedt</i>	<i>kleden</i>	ik <i>kleedde</i> wij <i>kleedden</i>	ik wij
blaas	<i>blaast</i>	<i>blaas</i>	<i>blaast</i>	<i>blazen</i>	ik wij	ik <i>blies</i> wij <i>bliezen</i>

oefening 7 WB

A

rijden	staan
t.t.	t.t.
ik <u>rijd</u>	het kind <u>staat</u>
<u>rijd</u> jij?	de tennisers
wij <u>rijden</u>	<u>staan</u>
	ik <u>sta</u>
v.t.	v.t.
ik <u>reed</u>	het kind <u>stond</u>
hij <u>reed</u>	de tennisers
postbodes	<u>stonden</u>
<u>reden</u>	ik <u>stond</u>

B

spelen	dragen
t.t.	t.t.
<u>speel</u> jij?	ik <u>draag</u>
zus <u>speelt</u>	hij <u>draagt</u>
de spelers <u>spelen</u>	jullie <u>dragen</u>
v.t.	v.t.
<u>speelde</u> jij?	ik <u>droeg</u>
zus <u>speelde</u>	de juf <u>droeg</u>
de spelers	wij <u>droegen</u>
<u>speelden</u>	

Vul aan met de juiste vorm van het werkwoord.

oefening 8 WB

Bijvoeglijke naamwoorden

A Kleur de gewone bijvoeglijke naamwoorden **groen** en de stoffelijke bijvoeglijke naamwoorden **blauw**.

De **kleine**, **handige** Karim knipt een **papiere** vlieger.

Elk jaar is er een **belangrijke** wedstrijd aan de **betonnen** muur van het **lange** staketsel in Nieuwpoort.

Karim neemt zijn **rubberen** laarzen en een **wollen** trui mee.

Op het **vlakke** strand waait veelal een **gure** wind.

B Schrijf een bijvoeglijk naamwoord bij elk zelfstandig naamwoord. Kies uit: handige, glazen, plastic, vochtige, mooie, houten.

Door de vochtige venen hebben de handige parkwachters een houten knuppelpad gelegd.

In dit mooie natuurgebied is het streng verboden plastic rommel en glazen flessen weg te gooien.

Raadpleeg je Alfabeestje op pagina 116-118.

oefening 9 WB

Woorden die verwijzen

Omkring de woorden die verwijzen. Noteer in het schema naar wie of wat ze verwijzen.

A

Fabian en Odile wonen in Gent. **Daar** zijn **ze** ook geboren. **Hij** speelt graag gitaar. **Zij** zingt in het schoolkoor. **Ik** luister graag naar **haar** mooie stem.

woord	verwijst naar ...
<i>Daar</i>	<i>Gent</i>
<i>ze</i>	<i>Fabian en Odile</i>
<i>Hij</i>	<i>Fabian</i>
<i>Zij</i>	<i>Odile</i>
<i>Ik</i>	<i>de schrijver</i>
<i>haar</i>	<i>van Odile</i>

B

In **onze** stad is een vissershaven. **Daar** is altijd iets te beleven. **Mijn** vriend Robbe en **ik** zien de verse vis uitgeladen worden. **Dat** gebeurt 's morgens vroeg. **Waar** wonen **wij**?

woord	verwijst naar ...
<i>onze</i>	<i>van de schrijver en Robbe</i>
<i>Daar</i>	<i>onze stad</i>
<i>Mijn</i>	<i>van de schrijver</i>
<i>ik</i>	<i>de schrijver</i>
<i>Dat</i>	<i>het uitladen van de vis</i>
<i>Waar</i>	<i>vraagt naar een plaats</i>
<i>wij</i>	<i>de schrijver en Robbe</i>

oefening 10 WB

Kleine woorden van waar, wanneer, waarmee ...

A Schrap de woorden die niet passen.

Ik rijd met een nieuwe fiets

~~op~~ / naar / ~~aan~~ de school.

~~Onder~~ / In / ~~Naar~~ onze klas zitten elf meisjes.

De schoolbus stopt ~~boven~~ / op / ~~tot~~ het marktplein.

~~Langs~~ / ~~In~~ / ~~Met~~ onze school stroomt de IJzer.

B Bedenk zelf een woord.

In _____ de winkelstraat kunnen we kuieren *langs* de mooie uitstalramen.

Tussen _____ twee bergtoppen ligt een bergpas.

Oma wil *op* haar koersfiets een col beklimmen.

Soorten boodschappen.

Kruis aan.

	mededeling	vraag	bevel	uitroep
Weldra begint de grote vakantie.	☒			
Ga je op reis met je familie?		☒		
Hoepel op met die vervelende vraagjes!			☒	☒
Hopelijk valt de regen niet met bakken uit de lucht.	☒			

oefening 1 Za

Raadpleeg je Alfabeestje op pagina 116-118.

oefening 1 z**b**

Maak van de zinnen een vraag.

Volgend schooljaar gaan we naar een andere school.

Gaan we volgend schooljaar naar een andere school?

Linda studeert voor sportleerkracht.

Studeert Linda voor sportleerkracht?

Maak van de zinnen een bevel.

Belinda gaat nu naar huis.

Ga naar huis !

Nadina houdt op met zingen.

Houd op met zingen!

Raadpleeg je
Alfabeestje op
pagina 116–118.

oefening 2-7 z**a**

Zinnen ontleden

Spreek af met je juf of meester wat je moet doen.

- 2 Duid het onderwerp aan.
- 3 Duid de persoonsvorm aan.
- 4 Bak de zinsdelen af.
- 5 Zet WW bij de zinnen waarin een werkwoord iets zegt over het onderwerp.
- 6 Zet NW bij de zinnen waarin een bijvoeglijk of zelfstandig naamwoord iets zegt over het onderwerp.
- 7 Kleur de niet-noodzakelijke zinsdelen **oranje**.

Tante Cornelia / geeft / een paar nieuwe fietshandschoenen / aan Loubna en Jari.
ond. pv.

W W

Wander / wordt / nu / chef-kok / in Oostende.
ond. pv.

N W

Marie / moet / de porseleinen borden / voorzichtig / wegbergen.
ond. pv.

W W

Heeft / Jens / een nieuwe vislijn / gekregen?
pv. ond.

W W

Elke ochtend / zetten / de vissers / hun vangst / met een kraan / op de kade.
pv. ond.

W W

oefening 2-7 zB

Zinnen ontleden

- Duid het onderwerp aan.
- Duid de persoonsvorm aan.
- Baken de zinsdelen af.
- Zet WW bij de zinnen waarin een werkwoord iets zegt over het onderwerp.
- Zet NW bij de zinnen waarin een bijvoeglijk of zelfstandig naamwoord iets zegt over het onderwerp.
- Kleur de niet-noodzakelijke zinsdelen **oranje**.

WW

Breng / een krant / mee!
pv. *pv.*

WW

Dilan en Niama / wachten / al een uur / op de tram.
ond. *pv.*

WW

Morgen / kunnen / we / met een airbus / naar Turkije / vliegen.
pv. *ond.*

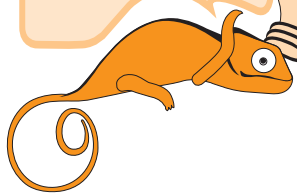
WW

Opa / leent / Fatih en Jesper / zijn oude prentenboeken.
ond. *pv.*

NW

Onze poes / is / plots / ziek / geworden.
ond. *pv.*

Raadpleeg je
Alfabeestje op
pagina 116-118.

Dit heb ik opgelost! Kleur.

groen = Dit lukt goed.

oranje = Dit is nog moeilijk.

Betekenis van woorden (BW)

1BWa	2BWa	3BWa	4BWa
1BWb	2BWb	3BWb	4BWb

Woorden vormen (WV)

1WVa	2WVa	3WVa	4WVa	5WVa	6WVa	7WVa	8WVa
1WVb	2WVb	3WVb	4WVb	5WVb	6WVb	7WVb	8WVb

Woorden benoemen (WB)

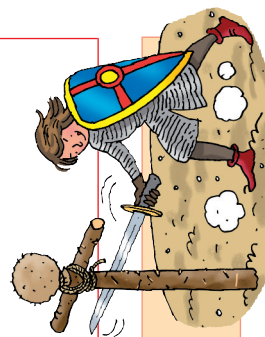
1WBa	2WBa	3WBa	4WBa	5WBa	6WBa	7WBa	8WBa	9WBa	10WBa
1WBb	2WBb	3WBb	4WBb	5WBb	6WBb	7WBb	8WBb	9WBb	10WBb

Zinnen (Z)

1Za	2Za	3Za	4Za	5Za	6Za	7Za
1Zb	2Zb	3Zb	4Zb	5Zb	6Zb	7Zb

Noteer wat je weet over de personages. Zoek het op in het verhaal. Geef ook jouw mening over de personages.

	Sus	Godefroid en Hiver	Mohammed	Arrabella
uiterlijk	<ul style="list-style-type: none"> - 14 jaar - eenvoudige jongen (knopzak, vislijn) later: <ul style="list-style-type: none"> - 17 jaar - schildknaap - lang, sterk als een beer 	<ul style="list-style-type: none"> - ridder - prachtig wit gewaad met een rood kruis op borst, rug en schouders - helm 	<ul style="list-style-type: none"> - kleine Saraceense jongen - prachtig gekleed: donkerblauwe pofbroek, tunique met gouddraad afgewerkt - schitterende tulband met pluim - 10 jaar - moedim 	<ul style="list-style-type: none"> - dochter van de sultan, broer van Mohammed - heel mooi
karakter	<ul style="list-style-type: none"> - avontuur - leergierig - vredelevend 	<ul style="list-style-type: none"> - zelfzeker - onderhandelaar - eerzuchtig 	<ul style="list-style-type: none"> - vrijmoedig, brutaal 	<ul style="list-style-type: none"> - doet voorspelingen
mijn mening over het personage				

tekstsoort Fideleus vertelt: verzonnen tekst, verhaal

oefening 1

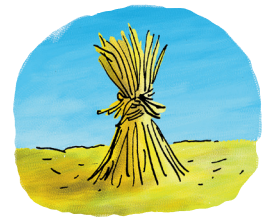

Vul aan met het juiste woord. Kies uit: precies, persoonlijk, massaal, historisch, dringend, vermoeiend.

Dit pakketje moet ik persoonlijk aan Paloma overhandigen.
 Dat is heel precies gedaan, echt een nauwkeurig werkje.
 Deze brief moet dringend naar het postkantoor worden gebracht.
 Het belfort van Brugge is een historisch gebouw.
 De wandeling naar het beukenbos was lang en vermoeiend.
 Op het concert was er massaal veel volk.

Verbind met het synoniem of met de passende verklaring.

bundel	flits
bliksemschicht	tangetje
pincet	laatste wil
huisarts	open schoenen
testament	bos
sandalen	dokter

oefening 2

oefening 3

Vul aan met de passende werkwoordsvorm. Kies uit: snauwen, omkomen, persen, sorteren, opmaken.

We kunnen nog niet weg. Mama moet zich nog opmaken.
 Mijn buurman is vorig jaar bij een verkeersongeval omgekomen.
 De agent snauwde naar de dronken bestuurder.
 Wij sorteren al jaren ons huishoudelijk afval.
 Elke ochtend pers ik vers fruitsap.

oefening 4

Kruis de juiste betekenis aan.

als paddenstoelen uit de grond schieten

- overall plots opduiken
 snel groeien
 veel op reis gaan

iemand bij de neus nemen

- iemand in de neus knijpen
 iemand beetnemen
 iemand de weg wijzen

Elke vogel zingt zoals hij gebekt is.

- Elke vogel heeft een andere bek.
 Elke mens kan zingen of fluiten.
 Elke mens doet de dingen op zijn eigen manier.

Men moet het ijzer smeden als het heet is.

- Als je een kans krijgt, moet je die benutten.
 Iedereen wil een nieuwe kans krijgen.
 Je moet je sterk tonen.

oefening 5

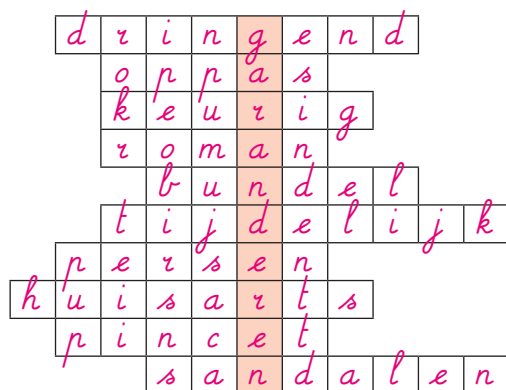
Vul aan met het juiste woord. Zoek het op in de woordenlijst.

Vermoedelijk en waarschijnlijk zijn synoniemen.
 De nieuwe leden krijgen volgende week hun lidkaart toegestuurd.
 De directeur feliciteert de leerlingen met hun prachtige resultaat.
 Je mag die boeken maar tijdelijk uit de schoolbibliotheek lenen.
 Parachutespringen houdt altijd een zeker risico in.
 Kun jij verklaren waarom je zo laat bent?
 Kun je voorkomen dat het niet meer gebeurt?
 Stuur die brieven maar naar ons thuisadres.

oefening 6

Je krijgt de verklaring. Vul het woord in.

haastig, hoog nodig
 babysit
 netjes
 leesboek
 bos
 tussentijds, voorlopig
 (leeg)knippen
 dokter
 tangetje
 open (zomer)schoenen

→ garanderen = waarborgen

oefening 7

Gebruik de passende figuurlijke taal. Raadpleeg de woordenlijst.

Dat is van mij, ik heb daar recht op.
 Wie dingen zegt of doet waarover hij weinig weet, die waagt zich op glad ijs.
 Samira voelt alles goed aan. Zij heeft daar een neus voor.
 Alleen domme mensen maken twee keer dezelfde fout, want een ezel stoot zich geen tweemaal aan dezelfde steen.
 Alida is de draad kwijt./zit met de handen in het haar.
 Ze weet echt niet wat ze moet doen.
 Niets is perfect: geen rozen zonder doornen.

Ingeblikt bij les 5.7

Titel tekst: *Helse afdaling*

Auteur: *Karel Verleyen*

Hoofdpersoon: *Jérôme Faure*

Woorden die ik opzocht in mijn woordenboek: _____

Geef minstens drie kenmerken van Jérôme.

bv. Hij is jong.

bv. vastberaden, koppig, kan goed skiën

Hij zou nooit beginnen met ruziën, maar als

iemand hem dwarsboomde, zou die erwan lusten.

Geef minstens drie kenmerken van mevrouw Faure.

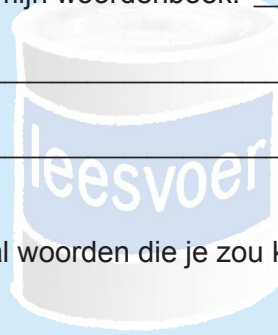
bv. bezorgd, weduwe, bang, machteloos

Ingeblikt bij les 7.7

Titel tekst: Een gat in de hegAuteur: Diane BroeckhovenHoofdpersoon: Frederik

Woorden die ik opzocht in mijn woordenboek:

In de tekst staan een aantal woorden die je zou kunnen vervangen door 'bewegen'.

Zoek er minstens vijf.

bv. rijden

bv. inhalen, kabbelen, scheuren, hotsebotsen, zich in
beweging zetten, lopen, komen

Ingeblikt bij les CP 3.2

Titel tekst: *Fidelius vertelt*

Auteur: *Mark Eijsmans*

Hoofdpersoon: *Sus*

Woorden die ik opzocht in mijn woordenboek: _____

Stel dat jij deze lange tekst in delen zou moeten opsplitsen. Hoeveel zouden er dat dan zijn? Som ze op en geef ze een titel.

bv.

1 De kruisvaarders komen voorbij

2 Sus gaat de kruisvaarders achterna

3 De ontmoeting met de ridder

4 Sus wordt schildknaap van Godefroid en Hliver

5 Sus redt de zoon van de sultan

6 Sus wordt uitgenodigd bij de sultan

7 Sus redt de mooie dochter van de sultan